

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasúbos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitómér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, január 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Egy csöndes választás.
- Az aradi ref. egyház.
- Politika a jogügyi-bizottságban.
- Képek a kisjenői vadászatról.
- Hol járjon a motoros?
- A kegyes pénzhamisító.
- Páris Gábor — abaujtornamegyei főjegyző.
- Nyomdász-küldöttség az alispánnál.
- A belügyminiszter neve.
- Aktuális utak.
- Megszékött aradi diákok.
- Az Iré-társaság ügyei.
- Vörös installáció Szegeden.
- Hölgyek a legényvacsorán.
- Tárcsák: Okos kisasszonyok. Irta: Szomaházy I.
- Csarnok: Moran ur csodálatos esete. Irta: Francois de Rive.

Egy csöndes választás.

Arad, január 15.

Csodálatos. A hiúság fő- és székvárosában, ahol a városatyaságért majdnem apagyilkosságok történnek, a kereskedelmi és iparkamarai tag-választások alkalmával moszkvai hangulat ül meg a városház előtt való teret, s az asztaltársaságok elnöki tiszteinek betöltése oly hullámokat ver, hogy azok tajtéka átfreccsen az ujságok hasábjaira: Aradon minden érdeklődés nélkül, szinte csak formálisan tartottak meg tegnap egy választást, a városházán. Az iparhatósági megbizottak választását.

Ennek a vezércikknek nem föltétlen ambíciója, hogy mindenki elolvassa. De ha valaki csak azért tenné félre, mert ipari téma, tehát szürke és unalmas: az

tartsa elhatározását még függőben. Mert az iparhatósági megbizottak tiszte és jogköre a közigazgatási élet legszínesebb, mulattató fejezetei közé tartozik. Ami teendő most az iparhatósági megbizottakra vár, arról az utókor vidám élceket fog köszörülni, akárcsak most a régműlt nemzetőrjeiről és Bürgergarde-jairól s azt írják fölébe: „A régi jó időkben.”

Mi az az iparhatósági megbizott? Hát például egy rövidáru-kereskedő, aki egy szürszabóval egyetemben megkapja a rendeletet, hogy itt, meg itt egy gőzmalmot vizsgáljon meg. A hivatal: kötelesség. A kinek az isten hivatalt ad, észt is ad hozzá, — de szakértelmet nem mindig. Mind-egy. Megtekintik a gőzmalmot — ejnye, nem is hittük volna, hogy ilyen érdekes! — és a szemlélet végén eszükbe jut, hogy a hivatali tekintély kedvéért mégis nehézményezni kellene valamit. Hm, — mért nincs korlát a transzmisszió előtt, hiszen így elkaphatja valamely szeles malom-munkás kezét? A malom-tulajdonos előzékenyen megmagyarázza: hogy ez egyetlen közep európai gőzmalmomban se szokás; a transzmisszió-szíjak már születésüktől fogva a legbékésebb hajlandóságuk; végül pedig a malomban egyáltalán nincsenek szeles munkások. Az már más. S a tulajdonos magyaros vendégszeretettel látja a magas iparhatóság nagytekintetű megbizottait, ott esetleg be is rugnak, és — amint elmés utirajzok végén szokták mondani — egy felejthetetlen nap kedves emlékével térnek vissza.

Vagy: egy kereskedőt, esetleg egy

iparost megbiznak, hogy a végeladásokat ellenőrizze. Hát hogy ezt mint szokták tenni, azt nem tudjuk. De hogy Aradon egyes végeladásoknál, különösen pedig a hirhedt csödtömeg-eladásoknál rendszerré vált, hogy az eredeti tömeg-áru mellé, vagy a végeladás-halmazat mellé kétszerháromszor annyi új portékát csempészenek, s az új árut is mint a tömeghez tartozót a „legeslegmélyebbre leszállított áron alul” adják el a naiv publikumnak: ezt tapasztaltuk. Ha ezt a nagyhatalmu iparhatósági megbizottaknak nem áll módjukban megakadályozni — akkor mire való a tisztség?

Az ipartörvény 167. szakasza az iparhatósági megbizottak hivatását akként állapítja meg, hogy: „az elsőfoku iparhatóságot működésükben támogatják.” Még pedig olyan módon, hogy véleményük meghallgatandó az iparügyekben tervezett szabályrendeletek alkotásánál, ipari üzletek tervbe vett kisajátításánál, ipartestületek alakításánál; az iparhatóságok felhívása folytán ellenőrizik a végeladást és árverést rendező üzleteket; felügyelnek az iparosok, segédek és tanoncok lajstromának vezetésére, a tanonciskolákat, a műhelyeket látogatják, és „megszemlélik a gyárakat.” És az ipartörvény annyira komolyan veszi ezt a hivatást, hogy az olyan iparhatósági megbizott urakra, akik hivatásuknak kellő lelkiismeretességgel nem tesznek eleget, száz forintig terjedhető pénzbírságot szab. Harmatos egek, ha ezt a törvényparagrafust komolyan próbálnák venni!

Okos kisasszonyok.

Irta: Szomaházy István.

A társaság a központi pályaudvarban találkozott hajnali hat órákor. A nagy üveges csarnok jóformán üres volt, alig egy-két utas indult azzal a helyi érdekű vonattal, mely ebben a korai órában indult ki a fővárosból. A kis kiránduló társaság széles jókedvvel üdvözölte egymást a pályaudvar kapujánál, a hölgyek ki voltak pirulva a hidegtől, az urak úgy felszerelték magukat cognac-kal, ujsággal, bonbonokkal és kártyákkal, mintha meg sem akartak volna állni a brindisi kikötőig. Pedig Duna-Pákozdi és a Halász ur új villája éppen huszonkilenc percnyire van a fővárosi határtól és ha a gyorsvonat — a nyaralóvendégek hő kívánságára — végre megállna Pákozdon, tízenhat perc alatt a falusi villájuk terraszán ülhetnének a pákozdi telepítvényesek. Halász ur az egész téli zsurtársaságát meghívta a felelő ünnepre s a cselédleányok, akik már két napja odakünn dolgoztak, nagyszerű ebéddel várták az éhező karavánt.

Ella kisasszony, a Halász ur legidősebb leánya, nyári kretonbluzt vett föl a kora áprilisi kirándulásra s a fiatal emberek, akik fűssék és jókedvűek voltak, hit alatt erősítették, hogy Ella ebben a házias kosztümben egyszerűen közveszélyes a társadalom összes

ferfi tagjaira s a rendőség csak a kötelességet teljesítendő, ha Ellát szigorúan eltiltáná a kretonbluz viselésétől... A többi leány kissé trügykedve hallgatta a bókákat, de Ella jókedvű lenézéssel reflektált a lovagjal udvarlására. Ella nem volt közönséges leány, acélos szeméből egy komoly és férfias lélek bája sugárzott ki s a válasza nem igen vallottak arra, hogy a nő alsóbbrendű teremts és a férfinnél. Nem csak az izmai látszottak keményeknek, hanem a lelke is. Ahogy virágos szalmakalapja alól elnéző mosolyal hallgatta a hódoló elmésségét, csupa ész és felsőbbrendű ragyogott ki a csillogó szeméből. Mintha csak ezt mondta volna:

Eivégre mindenkinek joga van abhoz, hogy a kis sületlenségeit elmondja... A csacsik nem tehetnek arról, hogy csacsiknak születtek...

Mikor az elmésség hullámai néha nagyon is kiöntöttek a medrüből, Ella egy titkos pillantást váltott Aporral, aki a kupé másik oldalán cigarettázott. Nem kellett nagy pszichológusnak lenni, hogy az ember megjárja: milyen harmonikus egyetértés uralkodik a két fiatal teremts között. Apor nem igen vett részt az általános vidámságban s míg a vonat lombán szaladt velük végig a töltés órházai előtt, hallgatva szívott el egymásután vagy tizenöt cigarettát... Mikor a kalauz végre a Duna Pákozdi nevet elkiáltotta, Apor megkönnyebbülve sohajtott föl a bőrvánkosok sarkában.

— Unatkozott? — kérdezte vele Ella nevetve.

— Dehogy, — most pótoztam ki, amit a reggeli álomból elmulasztottam...

Az állomáson a Halász ur fogatát várták a vendégeket, a fellobogozott villa terraszáról pedig a kis Halász fiuk lobogtatták a zsebkerdőjüket az érkező vendégek elé... Nagyszerű áprilisi délelőtt volt, a zöld szín még nem dominált a villák körül, de a rügyező fákon meleg, tavasznapfény ömlött végig. Látni még nem igen lehetett a tavaszt, de a fiatalság nyughatatlan idegét már érezték a májusi levegő illatát s a természet készülő nászpompáját... A szobaleányok cognac-ot és pogácsát hoztak, Halász ur pedig ideges vendégszeretettel kínálta egyiptomi cigarettáit... Pákozdon már delet harangoztak, mikor a hölgyek végre visszavonulhattak szobáikba, hogy a port lemossák magukról.

Halász ur, aki a felavatásnak úgy látszik több fontosságot tulajdonított a kelleténél, az ebéd fölött meghatott hangon emelte a pohárát a legelső magyar ember egészségére. A lelkes tószót utóbb méltatlan utódok követték, mert a fiatalság az utolsó csöppig megitta a Halász ur pezsgőállományát. Mikor ebéd után kártyázni kezdtek a dohányzó szobában, valaki kétszázötven forintot vágott vissza egy kétkoronás hívásra... A garázdálkodót fegyelm

Az a hatáskör, melyet az ipartörvény, a revizióra váró, idejét mult alkotás, az iparhatósági megbizottakra hárít, részben nem teljesíthető, részben ma már megoszlik különböző hatóságok és testületek között. Az iparfelügyelők hatáskörét már annyira kibővítették, hogy azok nemcsak a gyárakban, de a kisebb műhelyekben is tartanak vizsgálatokat. Mi szükség van tehát az iparhatósági megbizottak ily irányú működésére? A vélemény-adást sem ezek a megbizottak szokták végezni, hanem az ipar és kereskedelem testületei. A tanoncoktatást is országos felügyelet alá helyezték, amelynek működését tapasztaltuk is; különben ez nem annyira ipari és kereskedelmi, mint inkább tanügyi kérdés. S miután így az utolsó falatot is kivették az iparhatósági megbizottak szájából, miért kell őket megválasztani?

Az iparhatóság kitüzi a választást, mert a törvény parancsolja. A „megválasztottak” inkább kellemetlenségnek tekintik a tisztséget, mint megtiszteltetésnek, s menekülnek előle, akár üzleti évad idején az esküdségtől. Maga az intézmény pedig hű jellemzője a magyar ipari és kereskedelmi közigazgatásnak. Annyi minden hiányzik belőle, amire szükség volna, — stete vandolgokkal és intézkedésekkel, amelyek fölöslegesekek.

Az aradi ref. egyház.

(Beszámoló és tisztségjelölés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

Az aradi református egyház évi rendes közgyűlése tegnap délelőtt tizenegy órakor tartott meg a városháza emeleti termében Csécsi Imre lelkész és Fűbián László főgondnok közös elnökielte alatt.

A gyűlés megnyitása után Csécsi Imre lelkész olvasta fel jelentését az 1905. évi állapotokról. A jelentés örvevadász tudomásul szolgált. A lelkek száma 7000 körül van és így folytonos emelkedésben, erősödésben van az egyház, melyek hívei mind magyarok. Megemlésezik a jelentés a nagyobb ajándékozásokról. Sebessy Ferenc díszes értékes szekerényt ajándékozott a lelkész könyvtár részére; Gaál Ferenc gondnok aranyakadémiai adományát a

mult évben is megújította; Komjáthy Ilonka szép csipkés urasztali fehér terítőt adott; Szilágyi Mihály az általa létesített kis templomparkot saját költségén gondozta; Varga Imre, Domonkos Lajos és József, Stámfelné Nagy Eszter az urasztalát saját termésű borral láták el.

A gondnoki számadás pontos adatait Szilágyi Mihály presbiter ismertette részletesen. Összes bevétel volt: 7869 korona 46 fillér, kiadás: 7890 korona 28 fillér, maradvány: 479 korona 28 fillér. Az alapok összessége: 29,932 korona 28 fillér. Az új költségeloirányzat szerint várható bevétel 8314 korona, erre fedezet: 8739 korona 28 fillér, remélhető többlet: 425 korona 28 fillér. A közgyűlés a gondnoki ügyek vezetéséért köszönetet nyújtott Varga Imre gondnoknak és a gondnoki irodavezetőnek, Szikszai Antalnak.

Elfogadta a közgyűlés az egyháztanács indokolt javaslatát az egyházi adó beszédére nézve. A városi adóhivatali ez évtől kezdve az egyházi adókat hajlandó a közadók módjára beszélni és kezelni, s e körülmény indítja az egyházat arra, hogy az adókat a város útján vegye be hivatástól. Végül a templom javítása, újjonnan való befestése kimondatott.

Varga Imre gondnok lemondott hivataláról, de a közgyűlés egyhangú marasztalásának kénytelen volt engedni. Nyíró Géza eltávozott presbiter helyére egyhangúlag megválasztott Vizer Lajos. Közgyűlési tagok lettek: Gérecz Károly, Pozsonyi Sándor, Gacsárdi János, Imre Pál és Zselin László.

Megjelentek a közgyűlésen: Varga Imre gondnok, Domonkos József, Domonkos Lajos, Barcza István, Gelér János, Joó Béla, dr. Kálmán Ferenc, Maffei Géza, Mistéth Sándor, Monár József, Papp Imre, Szilágyi György, Szilágyi Mihály, Sebessy Ferenc, Szántay Lajos, Tóth Mihály, dr. Vajda István, Vincze Endre, Szikszai Antal presbiter, Szántay Béla, Haty Adolf, Szabó Lajos, Boross Géza, Szabó Ferenc, Mátai János, Gérecz Károly, Tokay Lajos, Szarvady István, Nagy András és többen a közgyűlés tagjai közül.

TÁVIRATOK.

A venezuelai konfliktus.

New York, január 15. Mint Caracasból Port of Spainba 12 lki kelettel jelentik, Venezuela megmarad ama álláspontján, hogy a Franciaországgal megszakított diplomáciai viszonyt nem újítja meg. Ennek következtében Saligny francia ügyvivő tegnap Russel caracasi amerikai követnek egy jegyzéket adott át, s a diplomáciai viszony megszakítása következtében a francia okiratok kiadatását kéri és ő: a fran-

cia érdekek képviselőjével megbízta. Saligny visszahívták. Minthogy a francia kábelén át az összeköttetést elzárták, a táviratokat Trinidadon keres tül közvetítik.

Az angol választások.

London, jan 15. A liberális lapok a szombati győzelmet Angliának 1832. óta legnagyobb politikai átalakulásának tekintik. A védvám-mozgalom végét jelenti az átalakulás. A szombati választási eredményekből kiténik, hogy a szociálista munkásjelöltek 63,692 szavazatot nyertek, ellentétben az 1900-iki választás 20,781 szavazatával ugyanezekben a kerületekben.

Politika a jogügyi-bizottságban.

(A város nem hallja be az illetékeket.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

A parlamentből kiszorult politika, amelynek a változott körülmények folytán a törvényhatóságok tanácskozási termel szolgálnak mostanában székhelyül, Aradon új területeket hódít magának és kuriózum gyanánt a szakbizottságokban foglal helyet. Az elmúlt héten a közigazgatási bizottságban hangoztak el politikai nyilatkozatok, ma pedig a jogügyi bizottságból csinált a tagok többsége politikai tanácsot, már pedig a nagyközönségnek aligha válhatik előnyére az, ha valamelyik szakbizottság, amely elé azért terjesztik az ügyeket, hogy szakszerű véleményt mondjon azokban, valódi hivatásától eltérőleg politikával átgyúrt javaslattal lép a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé.

A jogügyi bizottságot azért hívta össze ma délutánra Institoris Kálmán kir. tanácsos polgármester, hogy kikérje a véleményét a pénzügyminiszternek azokról a rendeleteiről, melyek bizonyos illetékek behajtását sürgetik. A bizottságnak három ilyen rendeletben kellett véleményt mondania s a többség mind a három esetben mellőzte a jogi tekintetet és politikai szempontokból hozta meg a rendeletekre vonatkozó javaslatát.

(Vita a behajthatóságról.)

A pénzügyminiszter rendeletet intézett Aradváros tanácsához, hogy a vizsabayozási társulatok által kivetett kölcsönt és kezelési járulékokat, a kereskedelmi és iparkamarai il-

uton befektették, de a józanság az ébren maradt töredéknél se öltött tulságos méreteket...

Halászné, aki az urával már a mult ősszel itt járt, oszonna után azt ajánlotta, hogy sétálgassanak ki a pákozdi malomig. A pákozdi malom, ahol hír szerint az ország legjobb aludt tejét lehet kapni, félóránnyira fekszik a villától s a társaság a parasztok élénk részvétele mellett dalaolta végig a porban fürdő főntcát. Mikor a kőhidon át az országutra értek, Apor kissé sápadtan csatlakozott Ella kisasszony mellé, aki jókedvűen lóbálta a vállán piros rushnapernyőjét.

— Reggel óta most szentel nekem először öt percet — mondta Ella szemrehányólag.

Apor nagyot lélezett.

— Nem tudom, — szólott aztán — hogy nem bánja-e meg ezt az öt percet is, mert komoly és életbevágó dolgokról akarok beszélni magával.

— Halljuk...

Azt hiszem, nem mondok nagy újságot, ha nyíltan bevallom, hogy szerelmes vagyok magába... Ezt könnyen elfogja hinni nekem, hiszen a zsurjuk minden gavallérja ugyan ebben az állapotban van. Magát talán lehetetlen is volna nem szeretni, testileg lelkileg olyan tökéletes, mint egy pogánykori istennő... De vajjon szerethető maga azokat az urakat, akik a házuknál megfordulnak?... Ha valamelyiket szeretni tudná, akkor igazuk lenne azoknak a hiszterikus iroknak, akik még most is az asszonyi lélek tengerezmei felől mesél-

nek... Maga, akinek a kisujjában is több esze van náluk, nem sülyedhet le annyira, hogy rejtelmes ösztönökre hallgasson... Meghallgatja az ostobaságait, de az erős energiája megvetéssel fordul el tőlük... Azt hiszem, nem képzelek valami nagyon sokat, ha többre tartom magam a mindennapi udvaránál...

A lány komolyan bólintott.

— Apor, — mondta neheztelve — hiszen jól tudja, hogy mit tartok maga felől...

— Tudom. Két éve, amióta ismerem, mindig megértettem magát és maga is mindig megértett engem. Sohase kellett sokat beszélnem egymással, egyszerre vettük észre azt, a mi nevetség és egyszerre lelkeseztünk azon, ami a komolyabb érzésekre méltó. Nemcsak a testi szépségével imponált nekem, hanem az erős és férfias lelkével is. Ha egy szó, vagy egy helyzet megindított valamikor, biztosra vettem, hogy maga se maradt közömbös s ha egy pőzből kiéreztem a nevetségés vonásokat, tudtam, hogy maga is nevet a lelke mélyén... Majdnem mindennap találkoztunk, de azért minden este azzal a reménnyel feküdtem le, hogy holnap látni fogom... Néha maga is csak azt mondta, amit a többiek, néha ugyan azokkal a szavakkal is mondta — és mégis csodálatos bájt találtam a legapróbb megjegyzésében. Ha maga előbb elment, mint én, mint ha az ambicióm is egyszerre kihalt volna, ha megírtam, új és új ingert találtam a szürkén tovahőmpölygő életben... Ugy gondolom, hogy ez a szerelem, — legalább az a komoly

és tiszteletreméltó szerelem, mely az okos emberek szívét inspirálja... Miért ne érthetnők meg egymást az egész életen át, ha ismerettségünk két hosszú éven át ilyen igazán megbarátkoztunk?... Maga se lehetne boldog valami együgyű fajankóval, én is borzalmasan üresnek találnám az életet, ha nem a maga oldalán haladhatnék a halandó emberek célja felé... Ha maga is így gondolkodik, mint én, most itt az ideje, hogy megmondja...

Ella, aki eddig szólanul lépdejt Apor mellett a poros gyalogösvényen, most egyszerre ráemelte okos tengerké szemeit.

— Apor — szólott az ő lány, édes althangján — megengedi-e, hogy én is őszintén feleljek a maga őszinte vallomására?

— Természetesen.

— Abban, amit a barátságunkról mondott, föltétlenül igaza van... Többre becsülöm a maga egy szavát, mint ezt az egész éretlen társaságot... Nem akarok hazudni és nincs is miért szégyenkeznem, én is szeretem magát, Apor... De ha nem haragszik, mégis kérdezek valamit...

— Mit?

— A bizalma feljogosít arra, hogy egészen nyíltan szóljak: mennyi az évi jövedelme?

— Az évi jövedelmem?

— Igen... Mennyi a maximuma annak, amire évenként számíthat?

— Háromezerhatszáz forint... Mindennel együtt alig pár forinttal kevesebb a négyezer forintnál...

letékeket, a bűnügyi költségeket, urbéri váltásokokat, közjegyzői díjakat hajtja be. E rendelet kapcsán Lős Rezső adóügyi tanácsnok azt kérte a polgármestertől, hogy abban az esetben, ha a jogügyi bizottság véleménye alapján a törvényhatóság eltiltana őt a rendelet foganatosításától, mondassa ki a közgyűléssel, hogy a törvényhatósági bizottság egyetemes felelősséget vállal érte az eltiltott költségek erejéig.

Robitsek Agoston dr. szerint a rendeletben felsorolt illetékeket nem lehet bevonnai a közadók körébe.

Mülek Lajos dr. Lukács László volt pénzügyminiszterre hivatkozik, aki az ilyen követeléseket exlex alatt nem fizetendőeknek nyilvánította. Az érdekeltek ne közgazgatási uton érvényesítsék az igényeket, hanem forduljanak a bíróságokhoz. Mivel a jelenlegi kormány nélkülözi az alkotmányos alapot, mivel a képviselőház kimondta, hogy a kormány rendeleteit nem szabad végrehajtani és mivel Lukács László is kimondta, hogy a rendeletben felsorolt tartozások közadó természetűek, annak kimondását indítványozza, hogy a közgyűlés tiltsa el az adóügyi osetályt a rendelet végrehajtásától. Az adóügyi tanácsnoknak a vagyoni felelősségre vonatkozó előterjesztésével szemben nem foglal állást, mert az nem tartozik a jogügyi bizottsághoz.

Rosenberg Miksa dr. nem csatlakozik Mülek indítványához, mert az említett tartozásokat minden rendelet nélkül is be kell hajtani. A büdzsé-törvény taxative felsorolja, hogy milyen követeléseket nem szabad behajtani, ha nincsen költségvetés, rendeletben foglalt tartozásokról pedig nem beszél. Tőlünk azt kérdezik: quid juris, nem pedig azt, hogy mi a politikai nézetünk.

Schwarz Jenő dr. is ezen az állásponton van, mert a rendelet magántermészetű tartozásokat említ, amelyek szerződésen alapulnak.

Schartner Sándor dr.: Biról uton nem lehet érvényesíteni azt a követelést, amely közgazgatási utra tartozik.

Barabás Béla dr. kizárólag politikai szempontból kívánja elbírálni a kérdést. A kormánynak nincs pénze és mindenáron segíteni akar magán. Ha a rendelet nem volna az alkotmányvédelem kijátszása, nem is látott volna napvilágot. A legkevesebb, amit a jogügyi bizottság tehet: ha azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a

rendelet ellen írjon föl az illetékes helyre, addig pedig tartsák függőben a foganatosítást.

Rosenberg Miksa dr.: A törvényhatóság csak akkor írhat föl valamelyik rendelet ellen, ha azt törvénybe ütközőnek tartja. Ez a rendelet azonban nem ellenkezik a törvénnyel.

Nagy Sándor dr.: A törvény két okból engedí meg a föllírást, aggályosság és célszerűség szempontjából. O mind a két szempont főforrását látja.

Rosenberg Miksa dr. föllívassa a törvényt, amely szerint a törvényhatóság akkor írhat föl, ha valamelyik rendeletet törvénybe ütközőnek, vagy helyi szempontokból célszerűtlennek tartja. Lex lata nem tűr semmiféle belemagyarázást.

Mandl Vilmos dr. arra figyelmezteti a bizottságot, hogy a szóban forgó költségek között olyanok is vannak, amelyeknek behajtásától exisztenciák függenek, vagy magántársaságok költségvetésében szerepelnek. Mivel ez a bizottság nem politikai testület, nem szabad a jogi bizottságnak egyebet mondani jogi véleményénél. Névszerint való szavazást kér.

A polgármester elrendelte a névszerinti szavazást. A bizottság 10 szavazattal 9 ellenében a behajtás megtiltását hozta a közgyűlésnek javaslatba.

A behajthatóság ellen szavaztak: Barabás Béla dr., Mülek Lajos dr., Nagy Sándor dr., Somló Armin dr., Éles Béla dr., Szalay Arnold dr., Péterffy Antal, Opre Péter dr., Heltz Nándor dr., Vizer Lajos.

A behajthatóság mellett szavaztak: Robitsek Agoston dr., Mandl Vilmos dr., Lukács Lajos, Kádas Kálmán főjegyző, Schartner Sándor dr., Bogdán Virgil dr., Rosenberg Miksa dr., Vajda István dr., Ottrubay Károly.

Schwarz Jenő dr. a szavazás előtt eltávozott.

(A két év előtti adók.)

A pénzügyminiszter másik rendelete, mely a pénzügyigazgatóság útján jutott a városhoz, a két évnél régebb adóhátralékosok névjegyzékét kívánja Aradváros tanácsától, hogy a hátralékokat a kincstár javára betábláztathassa az adósok ingatlanára.

Mülek Lajos dr. azt javasolja, hogy a város ezt a rendeletet is utasítsa vissza, mert a behajtást meg kell előznie az intézésnek s az ingatlanok csak akkor szolgálhatnak az adótarthatóságok biztosításául, ha ingó vagyon nincs.

Ella szomorúan ítélt most az Apor becsületes szemébe.

— Lásd, csak ezt akartam kérdezni . . . Mit csinálunk mi négyezer forinttal, ha egyszer férj és feleség leszünk? Nekem két kisasszonyt tartottak négyesztendő korom óta, a zongoramester öt forintot kapott egy óráért, nyáron Ostendében voltunk, télen a francia Rivierán, a pénzt annyira se becsülték a szüleim házában, mint a szivarhamut . . . Apa harmincezer forintot keres meg egy évben, de — miért ne vallanám meg magának őszintén? sokszor nem tudja kifizetni a szaboszámilát . . . Folytonos pénzügyi balancirzás az ő élete, holott a világ mindig azt hiszi, hogy tisztességes vagyonunk van . . . Apa egy nagy gyerek, anyus meg csak annyit tud a pénzről, hogy végre is mindig megjő valahonnan, ha komolyan szükség van rá . . . Apa már jogász korában ötven krajcáros szivarra költötte az utolsó vacsorapénzét és most egy kicsit nagyobb arányokban, ugyanezt a gazdálkodást folytatja . . . A világ azt hiszi, hogy százezer forint hozományt fogok kapni, pedig nincs más hozományom, mint az a husz arany, amit égebbi születésnapjaimkor félreraktam . . . Mit csináljak én négyezer forinttal? . . . A nyári fürdő és a toillet se igen kerül ki belőre . . . és azt sem tudnám nézni, hogy maga nyolc krajcáros szivarokat eszi . . . Engem nem így neveltek, Apor . . . Én még maga mellett is boldogtalan lennék, ha valaha szükségem lánék magam körül . . . A mi fajtánkbeli leányoknak, ezek-

nek a szép és csillogó szélhámosoknak, egészen más az életcéljuk: mi majdnem mindig megszerezzük magunknak a milliomos férjet, a husz vagy harminc arany hozományunkkal . . . Az eszünk, a nevelésünk megvan hozzá, csupán a pénzünk nincs meg . . . Maga se lenne boldog velem Apor s én se lennék boldog magával . . . Talán később, ha asszony leszek, jobban meg fog érteni . . .

Apor egy darabig gondolkodva ment a leány mellett, majd lassan így szólt:

— Tízezer könyvet olvastam és ezer drámát néztem végig — azt hittem, hogy tudom, mi a szerelem . . . Pedig semmit sem tudok és Shakspeare se tudott sokkal többet, mikor a Julia történetét megírta . . . A maguk divatos, huszadik századbéli szerelmét ő se imerte . . .

A leány komolyan bólintott:

— Shakspeare is csak mesét írt, mint valamennyien, akik a szegény emberek szerelméről szólnak . . . A szerelem csak a fényűzés, a gazdaság közepette él meg, mint a pálma csak a melegben és a napsugárban . . . A szegénység épp úgy megöli a szerelmet, mint a fagy a didérgő pálmát . . .

A pákozdi malomban érték, ahol Halász ur friss tejet hozatott az éhező ifjúságnak. Ella türelmetlen sietséggel hajtotta föl a pohara két-harmadát, a maradékkal pedig kacérul megkínálta a fiatal Borost, Boross Simonnak, a tiszaháti nábobnak, legidősebb és legostobább csemetéjét . . .

Rosenberg Miksa dr. különbséget tesz exlex alatti és exlex előtti adótarthatóságok között. Az utóbbiakat, amelyeknek behajtására a kormánynak fölhatalmazása van, biztosítani kell, hogy el ne évüljenek. Különben is nem behajtásról van szó, hanem csak biztosításról.

Barabás Béla dr.: A kormány minden évben külön fölhatalmazást kap a beszédre. A mostani kormánynak nincs adóbeszedési joga, de ha volna is, akkor sem szabad foganatosítani a rendeletet, mert a törvény szerint az ingatlanok csak az ingók után zálogolhatók meg s a behajtás előtt meg kell inteni az adóhátralékosokat.

Rosenberg Miksa dr. újból vitatja, hogy a két év előtti adó behajtható, a megintésre vonatkozólag pedig az a megjegyzése, hogy ez már a falrgaszok útján megtörtént. Mondja ki a bizottság, hogy ha a zálogjog előfeltételei megvannak, akkor biztosíthatók a hátralékok.

Hosszabb vita után, melyben Mülek Lajos dr., Vajda István dr., Bogdán Virgil dr. és Nagy Sándor dr. vettek még részt, a bizottság 10 szavazattal 7 ellenében visszautasította a rendeletet.

(A fizetési meghagyások.)

A harmadik ügy, mely a jogügyi bizottság véleményére várt, a fizetési meghagyások kézbesítése volt. Sarlot főkapitány értesítette a tanácsot arról, hogy az adóhivatal fizetési meghagyások kézbesítése iránt kereste meg. Az iweken az adóhivatal azzal a magyarázattal szolgál, hogy a kivetett összeg az exlex megszűnt követő harminc nap alatt megfizetendő.

Mülek Lajos dr. szerint a kormány semmiféle illetéket sem szedhet, ezért a következő indítványt terjeszti elő: Javasolja a bizottság, hogy a közgyűlés tiltsa el a tanácsot és a főkapitányt a fizetési meghagyások kézbesítésétől, mert a magyarázatot esetleg nem értik meg, de azért is, mert ha egyszer átvették az ívet, többé nem lehet jogorvoslattal élni a kivetés ellen.

Ezt az indítványt a bizottság vita nélkül egyhangulag elfogadta.

Képek

a kisjenői vadászatokról.

(József főherceg és kísérete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

A kisjenői udvari vadászatok már régóta országos híreik, de a híruk fokozásához bizonyára hozzájárulnak azok az érdekes képek is, melyeket a tegnapi számában a Vasárnapi Ujság hoz. A legutóbb, január elsején megtartott kisjenői vadászatok egyes jeleneteit ábrázolják e képek, amelyek Jely Gyula remek felvételei.

A lap egészbelő oldalát betölti az a nagy kép, mely Augustia főhercegnőt lövésre készen ábrázolja. A főhercegnő vállához emelt fegyverrel céloz, mögötte áll a másik fegyverrel az udvari vadász és a fegyverhordozó. A másik nagyobb képen az egész vadásztársaság látható, amint kinn a szabadban állanak, a vadászat alkalmából összerótt sátor előtt; középen Augustia főhercegnő áll, férje József főherceg és atyja Lipót bajor herceg között. Külön képen látható Augustia főhercegnő és József főherceg, amint egymással szemben állva, jókedvűen diskurálnak. A negyedik képen Kowrád bajor herceg céloz magasra emelt fegyverrel; az ötödik képen József főhercegnek, akinek jegyzőkönyv van egyik kezében, Libits Adolf jószágkormányzó magyaráz valamit; a hatodik kép pedig az udvari vadászatok egyik érdekes jelenetét ábrázolja: az ebédőzést a vadász-bonyháza. A földön álló bográcsok körül fehér kötényes szakács forgolódott, meg egy csomó magyar asszony és leány; ott látható az élelmet

szállító szekerek is, egy uradalmi ember pedig a boros palackokat rakosgatja.

A Vasárnapi Ujság a képek mellé a következő érdekes cikket hozza:

Vadászatok Kisjenőn.

Magyarország a vadászok Eldorádója. Nincs Európában ország — de talán az egész világon sincsen — melynek oly változatos és oly bő lenne a vadállománya, mint a minő a mienk, a vadászatkedvelő ugyszólván az esztendő minden napján áldozhat nemes szenvedélyének s annyiféle vadat lőhet össze, hogy egész muzeumot lehet belőle egybeállítani. A mi vad Nyugat Európában a mérsékelt égöv alatt csak ismeretes, az mind előfordul minálunk is, de van oly vadunk is, amelyet ma már csak nálunk lehet lőni. Medvevadászatra a civilizált vidékekről most már mihozzánk járnak, nemkülönben farkasvadászatra is. A legnagyobb fajta sasok csak nálunk és a Balkánon ismeretesek. Daru, kócsag, tuzok tollunk nyugatra nem igen fordul elő. Legújabb időben a Magas-Tátrában még a bölényt is meghonosította *Hohenlohe* herceg. Az igaz, hogy egyelőre csak az ő vadászterületén fordul elő.

S az oly vad is, mely máshol ritkaságszámba megy, nálunk fölösen található. Szarvasállományunk irigység tárgya a vadászok előtt mindenfelé; a máramrosi példányok szépségre nézve a legelső helyet foglalják el. Oz, dämvad nagy bőségben fordul elő erdeinkben. Víz vadakban egy európai terület se versenyezhet az Aldunával; szalonkahuzásunk messze földön ismeretes.

Eddig csak nyul, fogoly és fácán volt nálunk kevés. *Széchenyi* István szemére lobbantotta a magyarnak, hogy pockos korában is lelővi a nyulat; nem volt csoda, ha nem szaporodott. Még nagyobb ártalmára voltak az orvadászok, de részben az agarászat is, melyet nagy passzióval űztek apáink. Az lassanként kimegy a divatból. Kevés az agarászatra alkalmas terület. Ahol fákkal vannak körülütve a szántó táblák, ott az agárnak befellegzett.

A kis vad elszaporodását leginkább a vadászati törvény mozdította elő. Mióta ez a törvény életbe lépett és mióta vadászaink is okossággal áldoznak szenvedélyüknek, azóta a nyul és fogolyállomány megsokszorozódott az országban. Ma már ezen a téren is felvehetjük a versenyt a külfölddel. A múlt években például élő nyulakat szállítottak tollunk Franciaországba az ottani vadállomány felfrissítésére. Egyes területeink ismeretesek lettek gazdagságukkal a külföldön is. Pozsony és Nyitra megyék síkföldje, Kiscell tájéka, Somogy egyes vidékei ami a kis vadat illeti, alig hagynak fent kívánni valót.

De magán a nagy Alföldön is elszaporodott a kis vad, oly helyeken, ahol irtották elenségeit s megszüntették az orvadászatot. E területek között elsőrangú a *József* főherceg *Kisjenői* uradalma. A tizenüzezer holdból álló területen a boldogult *József* főherceg kezdte ápolni a vadat s híres vadászatakat rendezett, melyeken az egyszerű magyar földesur vendégszeretetével látta el vendégeit. Még a vadászéletet is maga főzte s büszkeségét lelte benne, ha izes.

Az idén hét napig tartottak Kisjenőn a vadászatok. Tizenkét puskás vett azokon részt, többnyire azok, akik más esztendőkből. De az idén beállott a vadászorba *Augusta* főhercegnő is, aki rövid néhány esztendő alatt nagy ügyességet sajátított el a löfegyver kezelésében. S eljött Kisjenőre az ő atyja, *Lipót* bajor herceg is. Több ezer nyul, fogoly és fácán került terítékre e néhány nap alatt.

Hol járjon a motoros?

(A Boros Béni kör akciója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

Az aradi Boros Béni kör mai választmányi ülésén érdekes indítványt terjesztettek elő. A *József* főherceg ut és Boros Béni-tér ötven háztulajdonosa, kereskedője és iparosa az indítványban kéri a kör elnökségét, hessen oda, hogy az Arad-hegyaljai motoros vasutat ne a Tehén utcán és Erzsébet köruton, hanem a Boros Béni-téren és Andrássy uton vezessék. A kérelmet azzal indokolják, hogy a motoros vasutnak a köruton való haladásával elvonják a hegyaljai vevőközönséget a Boros Béni-tér és az Andrássy-ut kereskedőtől és iparosaitól, ami Arad adófizetőinek e tekintélyes részét súlyosan megkárosítaná.

A kör választmányja magáévá tette az indítványt és ehhez képest mind a városi tanácsot, mind pedig a vasut vezetőségét kéri fogja az utiránynak ily módon való megváltoztatására. Hi: pedig ezt a lovasut-társaság ismeretes kifogása miatt — hogy t. i. a motoros vasut sinjel ötven méternyire legyenek az övöltől — nem lehetne keresztülvinni, úgy fektessék le a sineket a Radnai uton, Orczy utcán, Batthyány-utcán át a Thököly-térre, mert ez az utirány is célszerűbb a nagyközönség és a hegyaljai birtoosság szempontjából, mint a tervezett belvárosi utvonat.

A választmányi ülésről, mely belső ügyekben kívül a Székely-otthonnal való egyesülés eszméjével is foglalkozott, az alábbi tudósítás számol be:

Ma este hat órakor a Boros Béni-kör választmányja *Kossuth* Pál elnöklete alatt ülést tartott, amelyen új tagokul fölvettek *Hunyadi* *József* vendéglőst és *Gedeon* *János* kereskedőt és a közgyűlés napjaul február 4-ét állapították meg.

Kossuth ezután bemutatta az Andrássy-uti és Boros Béni-téri érdekelteknek alábbi kérvényét:

Az Arad hegyaljai motoros vasut, amint tudomásunkra jutott az irányadó vezetőség tagjaitól, úgy szándékolják, hogy nem, amint tervezve volt, a főutcán, hanem újabban a Tehén-utcán át a törvényszéki palota előtt a Kis-köruton át a Boczkó-utcáig vezettetik s így az egész aradhegyaljai községek lakosainak forgalmát elvonják a fő-utatól.

A belvárosban levő kereskedőknek és iparosoknak megvan az ő vevőkörük, forgalmuk, míg ellenben a fentnevezett *József* főherceg-ut és Boros Béni tér iparosainak és kereskedőinek fő jövedelmi forrását képezik a vidékről jövő vevők. Nem lehet célja Aradvárosának az, hogy a forgalmat csak a város belső részére koncentrálja s ezáltal egyeseknek sokat, az ezen két főforgalmi utcán levő kereskedőknek és iparosoknak pedig semmit sem juttat, sőt meg is károsítja őket.

Főkérvjük a Boros Béni-kör elnökségét, hogy ezen ránk nézve súlyos kárt okozó törekvést minden erejéből szíveskedjék megakadályozni. A Boros Béni-kör annak idején azon célból alakított meg, hogy különösen városrésznünk ezen jelenleg fejlődésképes részének istápolását tűzte feladatául s ha ügyünket pártfogásával gyámoltja, csakis a tiszta igazságos városi általános érdekeket viszi előre. Ezért írjon át a kör a városi tanácshoz s a motoros vasut igazgatóságához, hogy a hegyaljai motoros nem a mellékutcaikon, hanem a főutcán vezettessék át. Ha pedig ez nem volna lehetséges, végállomása a radnai uton legyen.

A választmány többek hozzászólása után

elfogadta az indítványt és a szükséges lépések megtételére az elnökséget kérték meg.

Bedő *Arpád* dr. indítványára a Székely-otthonnak a Boros Béni-körrel való egyesülése dolgában a kör tárgyalásokat kezd, amelyeknek vitelével *Bedő* dr. t bízták meg.

Az ülésen *Kossuth* *Pál* elnöklete alatt jelen voltak: *Bedő* *Arpád* dr., *Bene* *Gyula*, *Braun* *Antal*, *Czobor* *Uttó*, *Dangl* *Lajos*, *Dangl* *Rezső*, *Hollósy* *Jakab*, *Honra* *János*, *Kádár* *Jenő*, *Korilly* *Géza*, *Kovács* *József*, *Lányi* *Pál*, *Marosy* *Miklós*, *Müller* *Gyula*, *Nikolits* *Sándor*, *Riesz* *Mátyás*, *Szathmáry* *Géza*, *Szűcs* *Vilmos*, *Wollak* *József*, *Wolf* *Aladár*.

Páris Gábor —

abaujtornamegyei főjegyző.

(A volt világsi főbíró Kassán.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 15

Páris *Gábort*, a világsi járás volt főszolgabíróját ma *Pongrácz* *Ferenc* gróf abaujtornamegyei főispán kinevezte megyéje helyettes főjegyzőjének. A viharos hivatali mult, mely *Páris* háta mögött áll, méltán szenzációssá teszi ezt a kinevezést, amelynek különös érdekességet ad egy, az aradi járásbiróságnál mára kitűzött tárgyalás, amelynek panasza — *Páris* *Gábor* volt.

Kassáról táviratozzák:

Pongrácz *Ferenc* gróf főispán, aki ma reggel Budapestről visszaérkezett, a mai napon elmozdította állásából *Eckerd* *János* vármegyei tisztii főügyészt és megbizta *Juhász* *Béla* alügyészt a helyettesítéssel. A főispán kinevezte helyettes főjegyzővé *Szentandrás* *Páris* *Gábort*. *Schmidt* eddigi főjegyzőt, azon állásától való egyidejű fölmentése mellett a füzéri járás főszolgabírójává és *Szabó* *Elemért* IV-ik aljegyzővé kinevezte.

Tavaly nyáron nagy port vert fel az a fegyelmi vizsgálat, amelyet több feljelentés folytán *Urbán* *Iván* főispán *Páris* *Gábor*, akkori világsi főszolgabíró, ellen elrendelt. A *Páris* *Gábor* ellen emelt vádak között a legsúlyosabb *Todoreszku* *György* világsi adóügyi jegyzőé volt, aki a főispánhoz magánlevelet intézett, amelyben azt állította a főszolgabíróról, hogy az ő apósától 3000 koronát fogadott el, mielőtt őt világsi adóügyi jegyzővé választatta. Elmondta a levél azt is, hogy a pénzt nem *Páris* *Gábornak*, hanem testvérének, *Páris* *Lajos* dr. aradi ügyvédnek adták át.

A fegyelmi vizsgálat teljes befejezése előtt *Páris* *Gábor* lemondott állásáról. A fegyelmi bizottság ezután felmentette a megvádolt köztisztviselőt, aki most keresi a bíróságoknál a rehabilitációt.

Az aradi járásbiróság épen ma foglalkozott *Páris* *Gábor* egy panaszával. *Varjassy* *János* ujszentannai gyógyszeráros ugyanis egy izben nagy társaság előtt így nyilatkozott az ujdonsült főjegyzőről: — *Páris* *Gábor* az az ember, aki öt forintért mindenre kapható!

Ezen kijelentés miatt *Páris* *Gábor* rágalmozás és becsületsértés címén feljelentést tett *Varjassy* ellen. A tárgyalás mára lett volna kitűzve, mivel azonban a vádlott orvosi bizonyítványt küldött maga helyett s igazolta, hogy ágyban fekvő beteg: a tárgyalást elnapolták és arra új határnapot tűztek ki.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Vén leányok, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Orfeusz az alvilágban, operett. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Tiszt urak a zárdában, operett. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Rip van Winkle, operett. (Páros bérlet.)
Szombat: Parasztszívek, népszínmű. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)

Bucsúzóra.

I

Most még kezemben a kezed,
Aztán megyek, — Isten veled!

Arcunkon néma büszkeség,
De szemünkben bu könyve ég.

Erősök és büszkék vagyunk,
Csak réha reszket meg a szavunk;

Ajkainkon van valami
És nem tudjuk — kimondani.

II

Nem így gondolkodunk ezt, nem így!
De hát a sors kaján, irigy.

Büszke szívet adott neked
S nekem nagyon szerelmeset.

Küzdötök s a harcban végre
Győztes szíved büszkesége.

— Éppen mintha felhő szállna
Fényes, tarka napsugárra,

S nem oszolna onnan addig,
Mig a nap le nem hanyatlik.

Kocsán János.

A vén leányok.

— Bemutató előadás. —

Ezen egy szezonnal később meg nálunk ez a premier, nem keressük most, hogy milyen okokból, csak sajnálni tudjuk, hogy előbb nem lehetett hozzá szerencsénk. I. M. *Barrie* nek, a hirtelenül bár szokatlan mértékben, de nem érdemtelennül felkapott angol drámaírónak ezt a bájos darabját az *Egyenlőség* nagy sikere után sietett színrehozni a Nemzeti Színház, siettek vele a vidéki direktorok és nagyon meleg tapsokban fejezte ki háláját ma este az aradi közönség, hogy végre megismertettek vele bennünket.

Ha van még igazi „fehér” darab a modern drámairodalomban, hát az *Analogy Street* — amely a fordításban nálunk *A vén leányok* címet kapta — csakugyan az, sőt a legutóbbi fehér vignetta alatt forgalomba került új darabokat tekintve, hófehérnek nevezhető. Két ugynevezett vénkisasszony: Susann és Phoebe a darab hősei, akik azonban nem is olyan nagyon vének, nem is csunyák — sőt! — mindenkifelett pedig végtelenül kedves, nemes szívű teremtségek, rokonszenvesek és szeretetreméltóak. A harmadik hőse a darabnak egy fiatalágában bátortalan, de ép oly nemes, finom lelkű, talpig férfi: Valentine Brown, aki a csöndes kisvárosi orvosból hőssé lesz a csatateren és győzedelmeskedik végre a szívek felett is. Igazán megérdemli a boldogságot, amely a sok viszontagság, ingerkedés és féltés után osztályrészul jut neki, mikor megragadja végül Phoebe kezét, boldoggá téve ezzel a szerető hű testvérét, Susant is.

Amint minden bírálója megírta s amint minden nézője megérzi, édes levendula illat folyja át a darab úde, derűs levegőjét, csupa szubtilisan finom érzés bontakozik ki előttünk, ott vibrál a levegőben és megejt a legelinku-

sabb lelket is. Jelenetel vannak ennek a darabnak, amikor lehetetlen nem mosolyogni, nem könyezni vagy nem tapsolni, négy felvonáson keresztül folyton így váltakozik ez és egy cseppet sem fárasztó, hanem mindvégig kedves és mulattató.

A közönség igen sokat és hálásan tapsolt a három főszereplőnek, akik ugyszólván mindig a színen vannak. A bájos vénkisasszonyok: H. *Novák Irén* és K. *Kápolnay Juliska* igazán teljes mértékben rászolgáltak a meleg elismerésre; az olyan zsánerű értelmes és finom beszédű szerepekben, amilyeneket ma játszottak, ott hon van e két művész és kifejezhető színjátszó tehetségének minden hódító varázsát. *Keszler* ede játszotta Brown-t és neki is voltak igen sikerült jelenetei; de mégis letagadhatatlan tény, hogy ez a szerep elsőrendű bonviván szerep, amelynek gyöngéd finomságaival nehezen tud megbirkózni a drámai hős. A kisebb szerepeket *Benkóné, Mariházy, Delli, Hunyady, Biró Irén, Zalay Margit* és *Rakosi Glizi* játszották. Új díszletekkel stilszerűen és fényesen klábitották a darabot.

(K—r.)

* *Tiszturak a zárdában.* Csütörtökön az aradi színházban évek óta nem adott pompás zenéjű operettnek, *Varney Tiszturak a zárdában* című darabjának lesz a repríze. A bemutató érdekességével bíró felújításon az operett főszerepeit Sz. *Rontay Boriska, Kaposy Jozsa, Faludy, Hunyadi, Zalay Margit, Várnay és Szathmáry* játszik. Jegyek erre az előadásra szerdán reggeltől válthatók a színházi pénztárnál.

* *Parasztszívek* *Balassa Ármin* és *Sealóki Elek* három felvonásos eredeti népszínművere készül most a színház személyzeie. Az újdonság, melynek bemutatója e hétszombati éjszaka, a következő szereposztásban kerül színpadra: *Fonyó István — Szathmáry, András — Hunyady, Özv. Barczáné — Bacsáné, Gyuri — Keszler, Zsófi — H. Novák Irén, Csuzi Péter — Kulcsár, Gajdos Vera — Benkóné, Marton — Várnay, Nyujtó — Mariházy, Ferka — Faludy.*

Az író-társaság ügyei.

(Új tagok választása. — Sikertelen pályázatok. — Egy kiadott pályadíj. — Tisztújítás. — A jövő tervet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

Az aradi Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztálya vasárnap délután rendkívül népes és érdekes közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatán főleg három pont vonta magára a tagok figyelmét: az új tagok választása, az irodalmi pályázatok eldöntése és a tisztújítás. Az érdekes ülésről az alábbi részletes tudósítás számol be:

(Apróbb ügyek.)

Edvi Illés László megnyitva az ülést, üdvözlöli a megjelent tagokat. Felolvassa az elmúlt évről szóló hivatalos jelentéseket, amelyek szerint a szakosztály tagjai közül múlt évben elhalt *Neményi Lajos* és *Kormos Sándor*; elköltözött *Illés Zsigmond, Schröder Béla* és *Vass Géza*; ezekenk leszámításával a tagok száma 87. A szakosztály 5 felolvasó ülést tartott és egy Csiky-ünnepélyt. Iról tiszteletdíjban 280 koronát fizettek ki a tagoknak; az utolsó két év alatt összesen 520 koronát. A Csiky-szoborra az ünnepély 254 koronát jövedelmezett. Az évkönyv első füzeté már megjelent, a második jövő vasárnap jelenik meg.

A folyó esztendőre 6 felolvasó ülés van tervbe véve; 1100 korona kiadással szemben az előirányzott bevétel 540 korona. A többit az anyaegyesület pénztára fogja pótolni.

Az Országos Irodalmi Szövetség Arad, Szeged, Temesvár és Nagyvárad között vendég-

felolvasásokat akar rendezni. A szakosztály erre nézve úgy határozott, hogy ezt a saját hatáskörében fogja intélni s nem veszi igénybe a szövetség közreműködését.

(A tag-felvétel.)

Ezután a tagfelvételek következtek. Meglehető izgatottság között folyt le a szavazás, annál is inkább, mert előzőleg heves és éles hangú vita kerekedett két utólagos ajánlás körül. Összesen 11 új tagot ajánlottak; kettőnek az ajánlását azonban a henyujtók visszavonták. A szavazatok megszámlálását *Szóllósi Zsigmond* és *Kaszab Géza* végezték.

A gyűlésen 22-en voltak jelen, a megválasztásnál pedig a szavazatok két harmadrésze szükséges. Így történt, hogy az egyik ajánlott két-harmad szavazattal kibukott. Csak 14 voksot kapott.

Új tagok lettek: *Bak Eszter* (16 igen, 6 nem), *Wettsteiné Szluha Margit* (20 igen, 2 nem), *Kocsán János* (17 igen, 4 nem) és *Kobányi Róbert* (17 igen, 3 nem.)

Szavazás előtt az előző felolvasó Kobányi Róbertnek egy levelét, melyben azt írja, hogy ő öreg ember, aki nem szeret szerepelni, tehát ne válasszák be. A levél végén azonban a „bájos Yvonneról” és a „fess Szluha Margiról” lévén szó, nagy ellenkezés támadt:

— Ne a öreg ember, aki így ír! — kiabáltak.

— Azért is beválasztjuk!

Es így is történt.

(A pályázatok.)

Most került a pályázatokra a sor. Elsőnek *Szóllósi István* olvasta fel a színműpályázatról szóló előadói jelentést, melyben ugyancsak lepecskondiázta az összes pályázatokat. A bizottság a díjat egyhangulag ki nem adhatónak ítélte.

Kopár Ferenc külörvéleményt jelentett be a *Hogy kell hódítani?* és a *Sarkantyú a zárdában* című színműveket illetőleg, melyeknek megvételét, de legalább is dicsőréttel való megemlégetését, kérte, ha utasítás szerint átadozzák a darabokat.

Szóllósi István: Nem az a célunk, hogy a pályázókat kioktassuk, hogy kell írni!

Hát mi? — kiabáltak többen.

A *Kopár* véleményét jegyzőkönyvbe vették, s rátértek a költemény pályázatra, melyet *Farragó Rezső* í-mertetett. Három vers pályázott. Az egyik, az *Aradi szent 13* című botrányosan rossz, a másik kettő is gyenge. A díjat nem adják ki, a *Hosszerelem* című verset azonban megdicsérték és felolvasásra ajánlották.

Pogonyi Nándor a novellapályázatról számolt be. A díjat kiadják a *Bolond* című műnek, amelynek 3 bíráló javasolja a díj kiadását. Az egyik bíráló az *Első betegem* címűnek adná a díjat: ezt felolvasásra ajánlják.

Ezután felbontották a pályadíjnyertes mű jellegű levelét, melyből a *Bajtai Mihály* neve hullott ki. A rokonszenves író, mint a társaság pályázatának első nyertesét, sokan üdvözlöttek.

Most a tisztikar megválasztására került a sor. Alelnökök lettek: *Tiszt Lajos* és *Szóllósi István*, titkár *Losonczy Zoltán*, pénztáros *Kell Lajos*, rendezőbizottsági tagok: *Benedek Árpád, Kopár Ferenc, Hunyár Algernon, Radó Károly dr. Pogonyi Nándor, Szóllósi Zsigmond, Szudy Elemér.*

Az ülésen jelen voltak: *Bajtai Mihály, Benedek Árpád, Ditrichstein Bernátné, Edvi Illés László, Farragó Rezső, Farkas Ferenc, Hunyár Algernon, Kaszab Géza, Kopár Ferenc, Lengyel Sándor dr., Losonczy Zoltán, Mohos Agoston, Pogonyi Nándor, Radó Károly dr., Somogyi Gyula dr., Szóllósi István, Szóllósi Zsigmond, Szudy Elemér, Tiszt Lajos, Varságh Árpád, Varságh János, Zima Tibor.*

A belügyminiszter neve.

Barabás és Mülek nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

Abba a hírlapi vitába, amely már hetek óta folyik *Kristóffy József* belügyminiszter neve körül, most *Barabás Béla* országgyűlési képviselő és *Mülek Lajos* dr. aradi ügyvéd, a belügyminiszter egykori iskolatársai is beleszóltak. A nyilatkozatra az a vasárnapi számunkban közölt nyílt fölhívás készítette *Barabás* és *Mülek*-ket, melyet a budapesti *Magyar Szó* szerkesztősege intézett hozzájuk, fölkérvén őket: milyen néven ismerték a hetvenes évek közepe táján a mostani belügyminisztert, akivel abban az időben együtt jártak iskolába Aradon?

A fölhívásra a mi lapunk hasábjain adják meg a választ *Barabás* és *Mülek*, akik a következő levelet küldték be hozzánk:

Barabás Béla.

Kristóffy József fiatalkori neve iránt, hozzám és dr. *Mülek Lajos* barátomhoz intéz kérdést a *Magyar Szó*. — A kérdés az *Aradi Közlöny* útján jutott tudomásomra, tehát válaszomat oda küldöm.

Dr. *Mülek Lajos* nem volt iskolatársa *Kristóffy József*nek, de én igen, a VI. gimnáziumban 1872—73 iskoláévben. Én *Kristóffy József*nek ismerem akkor is, azóta is.

Arra persze, én bizonyítékot nem szolgáltatathatok, hogy ezt a nevet ő jogosan-e, vagy jogtalanul használta.

Arad, 1906. január 15.

Dr. *Barabás Béla*
országgyűlési képviselő.

Mülek Lajos.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Becsés lapjának folyó évi 10 ik számában, a *Magyar Szó* szerkesztősege által *Barabás Béla*hoz és hozzám intézett nyílt fölhívás reprodukáltatik, melyre részemről a következőkben adom meg a nyílt választ:

Először is konstátálom, hogy én *Kristóffy József*vel egy iskolába, helyesebben egy osztályba nem jártam. Én az aradi minoriták gimnáziumát 1868. év őszén végeztem. *Kristóffy József* legalább négy évvel járt alattam.

*Kristóffy József*et gyermek és ifju korában nem ismertem. Legalább az ismeretségre nem emlékezem. Tudom: fiatal éveiben került Csanádmegyéhez. Megyei tisztviselő korában ismertem őt meg; majd később a politikai élet állított bennünket egymással szembe.

Mit tartalmaz nevét illetőleg az anyakönyv? Lett-e az változtatva, vagy sem? Hogyan hívták apját vagy nagybátyját? — nem tudom. Nem is tartozik reám. De az igenis és tudom is: hogy mióta én őt ismerem, több mint két évtized óta, magát mindig *Kristóffy*nak írta.

Ez az igazság. Már pedig — fiat iustitia.

Arad, 1906. január 15 én.

Hazafias üdvözléssel

Dr. *Mülek Lajos*.

A belügyminiszter diák-életéből.

Nem találtuk érdektelennek az aradi királyi főgimnázium évkönyveiből megállapítani, hogy milyen név alatt szerepelt a belügyminiszter aradi gimnazista korában? Egyik munkatársunk ma délután fölkereste *Burián János* gimnáziumi igazgatót, aki készséggel megengedte a betekintést az 1870-es évekből való intézeti anyakönyvekbe.

A belügyminiszter 1872/73-ik tanévben az aradi gimnázium 6-ik, majd a rákövetkező két évben a 7. és 8. osztályait látogatta. Érdekes, hogy nevét mind a három évben másféleképpen írták be az anyakönyvbe. Az első évben „*Kristóffy*“, a másodikban „*Kristófi*“ és a harmadikban „*Kristóffy*“ a neve az aradi gimnazistának, Magyarország jelenlegi belügyminiszterének. E bejegyzéseknek megfelelően édes atyjának neve is három változatban szerepel. Az aradi gimnázium évkönyveiből tehát egész határozottsággal meg lehet állapítani, hogy a belügyminiszternek már a hetvenes években is *Kristóffy* volt a vezetékneve, nem pedig *Kristóf*, ahogyan *Tóth Béla* írja.

Kristóffy a három felsőgimnáziumi osztályban körülbelül egyformán tanult, „elsőrendű“ osztályzatot kapott. Nyolcadik osztálybeli bizonyítványa szószerinti szövegében a következőképp hangzik:

A tanuló neve és születésének kelte: *Kristóffy József* 1857. szept. 7. Hazája, születéshelye, laka: Makó, Csanádmegye, Torna. Atyjának neve, állapota és lakhelye: *József*, magánzó (előző év kben gazdatisztként szerepel), Torna. Vallása rom. kat. Val'ástan: *Jeles*. Latin nyelv: jó. Görög nyelv: elégséges. Magyar nyelv: jeles. Német nyelv: jeles. Földrajz (mérteni): jó. Természettan: jó. Bölcsészlet: jó. Testgyakorlás: kitűnő. Írásbeli dolgozatainak külső alakja: rendes. Szorgalom: kitartó. Magaviselet: dicséretes. Általános sorozat: elsőrendű.

A belügyminiszter iskolatársai között sokan vannak aradon szereplő férfiak, vagy olyanok, akiknek neve az aradi közönség előtt ismeretes. Az 1872—73. tanévben *Kristóffy* kívül a következők jártak az aradi minoriták-gimnáziumának hatodik osztályába: *Barabás Béla* országgyűlési képviselő, *Aknay Andor* törvényszéki bíró, *Brázsa György* gáji lelkész, *Buday Zsigmond* nadabi jegyző, *Dániel Endre*, *Farkas Győző* kir. pénzügyigazgató, *Vadász János* vingai esperes, *Dániel Lajos* nagyváradi táblabíró, *Kövér Béla* kovácsházai főszolgabíró, *Kövér Zsigmond* városi tisztviselő, *Kure György* szapáryligeti jegyző, *Kure János* kovaszinci lelkész, *Mandl Vilmos* dr. aradi ügyvéd, *Molnár György* jószágigazgatósi számvizsgáló, *Murády Arpád* dr. soborsini orvos, *Németh Gyula* dr. nyugalmazott tanár, *Nemess Zsigmond* dr. országgyűlési képviselő, *Opre Péter* dr. aradi ügyvéd, *Priegl István* dr. aradi ügyvéd. Iskolatársa volt még a belügyminiszternek *Jakabffy Tódor*, az évekkel ezelőtt öngyilkossá lett kupai földbirtokos és *Nenkov Adolf* dr., a harmadéve meggyilkolt sipeti körorvos.

A legjobb diák *Priegl István* volt közöttük. *Kristóffy* éppen csak átsuszott a hatodik osztályban, *Barabás* pedig megbukott a latinból; a három felső osztályban egyedül neki volt elégtelenje. *Jánosy Győző*, a volt minorita rendfőnök buk-

tatta meg, ami nagyon elkedvetlenítette *Barabás*at úgy, hogy miután Aradon letette a javító vizsgát, Nagyszébenbe ment a hetedik osztályba.

Persze akkor még nem tudták a diákok, hogy mennyire szét fogja választani őket egymástól az idők folyása. *Kristóffy*-ról meg éppen nem gondolták, hogy valaha miniszter lesz belőle s inkább lettek volna hajlandók azt hinni róla, hogy mint ellenzéki politikus csinálja meg a karrierjét. Rebellis természete kétségtelesen inkább az ilyenfajta jóslásnak adott alapot.

A gimnáziumban *Leszekur* volt a gúnyneve, amire hatodik osztályos korában tett szert. Valami csinytevéseért megpirongatta egyik tanára és a dorgatóriumhoz hoztatta:

— Maga sem viszi sokra *Kristóffy* ezzel a magaviselettel.

— Ne féltsen engem tanár ur, replikázott *Kristóffy*, *leszek ur!*

Egy másik esetét is gyakran szokták emlegetni volt iskolatársai; ez akkor történt meg vele, mikor a nyolcadik osztályba járt.

A nyolcadikosok majálist rendeztek s már hetekkel a multság előtt a majális volt a legfőbb gondjuk, erről beszélgettek folyton szabad idejükben. Egy óraközi szünet alkalmával a majális előkészületeinek megbeszélésével volt elfoglalva a nyolcadik osztályosok egyik csoportja. Már régen becsöngettek, más termekben meg is kezdődött az előadás, a majális rendezői azonban künn maradtak a folyosón, a második osztály szobája előtt és tovább folytatták a hangos diskurzust. A zajos tanácskozást egy második osztályos fiu zavarta meg, aki ezzel lépett a nagy diákokhoz:

— Kérdezteti a tanár ur, hogy ki beszél olyan hangosan.

— *Kristóffy* a nyolcadikból, válaszolt Magyarország mai belügyminisztere, ezt mond meg a tanárodnak, ha kíváncsi rá.

Ez a mondása is szálló-ige lett a gimnáziumban, amelynek éleményei bizonyára kedves emlékei a belügyminiszterre avandzsált diáknak. Ekkora avanszmán egyedül *Kristóffy*nak jutott ki az aradi minoriták gimnáziumának akkori növendékei közül.

A kegyes pénzhamisító.

(Hamis koronás-gyár Aradmegyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

Az utóbbi időben a hamis pénzekkel valóssággal elárasztották egész Aradmegyét. Koronások, hatosok, forintosok, papírpénzek igen tarka változatban szerepelnek a hamisítások listáján s az aradi bíróságok állandó levelezésben állanak a pénzverőhivatalokkal, ahová a bűnjelként elkobzott hamis pénzeket be szokták küldeni. Csak nem régen fedeztek fel a radnai járásban egy nagyobb pénzhamisító bandát *Tekon*, most pedig újból egy sikeres fogásról ad hírt radnai tudósítónk.

A most letartóztatott pénzhamisító igen kegyes életű férfiu lehet s éppen a kegyessége miatt vesztett rajta a hamisításon. Román karácsony napján történt ugyanis, hogy *Odovoson Stefanuc* Juon az egyházi perselyébe egy koronát dobott be. Az egyházi vissza akart adni, de *Stefanuc* nagyuri mezdulattal leintette:

— Csak hagyd! Mindet odaadom!

Ez a különös nagylelkűség szegedét ütött az egyházi fejébe s mindjárt a gyűjtés befejezte után megvizsgálta a perselybe dobott koronát, amelyről rögtön kislült, hogy hamis. Természetesen nagy volt a felháborodás az egész egyházi képviselőtestületben, mert elvégre mégse járja, hogy az Isten színe előtt hamis pénzekkel hencogjen valaki. Mi is határozták, hogy megfigyelik Stefanuczt, vajjon nem gyárt-e hamis pénzt?

Ujév előestéjén tényleg észre is vették, hogy Stefanucz igen buzgóan gyártja az elközelgő ünnepre való tekintettel a pénzt. Nosza, rögtön értesítették a rajnai járásbírókat, a hennan azonnal csendőröket küldtek a helyszínére. A csendőrök a legerősebb munkában találták a kegyes férfit, akit azonnal le is tartóztattak. A lakásán tartott házkutatás alkalmával egy nagy zsákra való hamis koronát találtak, amit mint bűnjelét rögtön le is foglaltak. Stefanucz a vallatás során büntetését is megnevezte s ezeknek letartóztatása is rövidesen várható.

Az esetről értesítették az aradi kir. ügyészséget is, ahová Stefanuczt ma be is szállították.

Nyomdász-küldöttség az alispánnál.

(A vármegye nyomtatványai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 15.

Az aradi betűszedők nagyküldöttsége ma délelőtt tisztelgett *Dálnoki Nagy Lajos* dr. alispánnál, hogy egy föltétlenül méltánylást érdemlő kérést terjeszzen elő. A nagyküldöttség arra kérte az alispánt, hogy Aradvármegye 1906. évi nyomtatványait is egy a megye területén levő nyomdánál készíttesse.

A nyomdászoknak kérelmük előterjesztésére fontos okuk volt. Híre jár ugyanis, hogy Aradvármegye ideai nyomdai szükségletét néhány százaléknál árkülönbség miatt más vármegyében levő vállalatnál akarja beszerezni. Ez az árkülönbség is onnan származott, hogy az aradi nyomdatulajdonosok méltányosságból a nagy drágaságra való tekintettel, alkalmazottaik fizetését néhány százalékkal fölemelték és így a kiadásra kerülő munkákat csak az eddiginél megfelelően magasabb áron készíthetik el. Ha pedig nem kapják meg a mintegy nyolcezer koronára rugó rendelést, úgy kénytelenek nyomdai személyzetük egy részét elbocsátani és ezzel az aradmegyei állásnélküli nyomdászoknak amugy is nagy számát szaporítani.

Dálnoki Nagy dr. alispán a küldöttségnek adott válaszában teljesen megnyugtató nyilatkozatot tett.

Részletes tudósításunk a következő:

Az aradi betűszedőknek mintegy száz tagból álló nagyküldöttsége *Domschits Ferenc* szakszervezet elnök vezetése alatt ma délelőtt fél 12 órakor tisztelgett Dálnoki Nagy Lajos dr. Aradvármegye alispánjánál.

Domschits, a küldöttség szószóka, az aradi betűszedők nevében arra kérte az alispánt, hogy a vármegye ideai nyomtatványait ne adják ki más vármegyébeni nyomdának, mert ez sok aradi betűszedő elbocsátásával és kenyérkeresetének elcsúszásával járna. A vármegye hatóságának és közönségének különben is kötelessége a megyébeni iparosokat tisztos munkával keresethez juttatni, nem pedig a nyomtatványoknak idegen vállalkozóknál való készíttetésével az ilyen joggal elvárt rendelkezéstől lefosztani őket.

Dálnoki Nagy dr. alispán szívesen fogadta

a küldöttséget és kijelentette, hogy nincs tudomása arról, mintha a megyei nyomtatványok beszerzése tárgyában más vármegyébeni nyomdatulajdonoshoz ajánlatok megtétele végett fölhívást intéztek volna. A magarészéről mindent el fog követni, hogy a szóban forgó munka aradi iparosoknak jussen, mert természetesnek találja, hogy a törvényhatóság beszerzéseit megyébeni vállalatoknál eszközöljék és a megye adófizetői lássák a törvényhatóság rendelkezésnek hasznát. Végül kérte a betűszedőket, hogy a nyomtatványok pályázati határidejét követő napon, január 19 én kisebb küldöttség újból keresse föl őt és az ajánlatok fölött döntő határozat bizottság tagjait a szakszervezet most előadott kérelmének támogatása végett.

A küldöttség zajosan megéljenezte az alispánt és köszönetének kifejezése után eltávozott.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 26. Az aradi csizmakészítő ipartársulat táncvigalma (Iparosház.)

Január 27. A pankotai iparosok táncvigalma (Fehér Kereszt.)

Február 1. Tanítóbál (Polgári főiskola.)

Február 3. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület táncvigalma. — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének táncvigalma (Iparosház.)

Február 13. Vörös kereszt bál Soborszában (Arany marvas.)

(—) Az ötérs tea. A polgári jótékony nőegylet tegnap rendezte ideai második zsúriját, mely látogatottsága, kedélyessége és sikere tekintetében is fölülmulta az első. Szép képe volt a tegnapi estélynek, a jószívű védasszonyok gondossága, figyeleme kedves emléket vésett a résztvevők szívébe.

Az est sikerét a fővédasszony özv. Purgly Lajosné, s az ő lelkes gárdája, többek között Ábray Lajosné, Barabás Béláné, Barkó Ferencné, özv. Boros Béné, Avarffy Gézá, Fényes Kálmáné, Fábrián Lajosné, Frint Lajosné, Hegedűs Lászlóné, Hermann Gyuláné, Hudetz Ferencné, Kristyó Jánosné, Kadas Kálmáné, ifj. Lócs Rezsóné, ifj. Nachtnébel Odónné, Robitzek Agostonné, Reicher Károlyné, Simon Karolin, Steiner Ferencné, Steiner Jakabné, Szalay Antalné, Virágh Lajosné, Vörös Vidor, Wadowszki Gusztávné fáradságának lehet köszönni, akiken kívül a jelen voltak közül még a következő urnőket sikerült följegyezni:

Szathmáry Gyuláné, Schartner Sándorné, Tóttósy Gézá, Schauer Adámné, Szathmáry Jánosné, Szathmáry Mihályné, Habereger Györgyné, Horzsig Ottóné, br. Meczer Gusztávné, Fischer Irén, Mayer Miksáné, Steinhardt Mórné, Schuster Henrikné, Boros Béláné, Schmidt Jakabné, Tagányi Gusztávné, dr. Tisch Mórné, Köpf Jánosné, Ditrich Albertné, özv. Hauser Károlyné, Kómpa Rezsóné, özv. Antalffy, Sármezey Manóné, Ábray Giza, Vásárhelyi Jánosné, Dömötör Lászlóné, Ötvös Dánielné, Urban Péterné, Vizer Lajosné, Well Alajosné, Verboš Nándorné, Kiss Dávidné. — Az itt felemlítettek közül még a szép leányok egész serege járult hozzá, hogy a tegnapi teacestélynek fénye, látogatottsága, anyagi sikere fölülmulja a várakozást.

(—) A kisjenői Vörös kereszt fiók egylet január hó 20-án, a kisjenői kaszinó termeiben saját helyi jótékonyági alapja javára szórakoztató műsorral egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. Belépődíj: személy jegy 1.00 kor., állóhely 1 kor., gyermekjegy 50 fill.

Műsor: 1. *Férfi négyes*. Előadja a világi dalárda. 2. *Élőkép*. „A nász megérkezése”, Barabás Miklós képe után. Előadják: Hölgyek: Beck Margit, Eleméry Ilonka, Gilly Ilonka, Greaner Ilonka, Löwy Ida, Marsó Ella, Szka'ák Ilonka, Veres Róza. Urak: Dávid József, Goleta Géza, Gel'ér Kálmán, Greaner Károly, Glück Baudl, Hodek József, Hibrand István, Kégi Elemér, Marián Béla, Messner Károly, Réti Lipót, Sándor Dező, Szita István, Tokay János, Tonttonai József, Vellerics Viktor, Wohl Dező. 3.

Elővén négyes. Előadják a világi dalárda közreműködésével: Antal Erzsé, Beck Margit, Braun Irénke, Eleméry Ilonka és Marika, Farkas Aranka, Kócsán Jánosné, Kovács Miklós, Liszt Anna és Ilona, László Aranka, Mann Lenke, Marsó Ella, Salkovszky Ivánné, Tabajdy Lenke, Ujj Ella, Vertán Erzsike, Góleta Géza, Greaner Károly, Messner Károly, Réti Lipót, Schmidt Elek, Szita Istvánné. 4. *Élőkép*. „Jakob álma”. Előadják: Jakob — Eleméry Akos. Angyalok: Borez Gizike, Braun Irénke, Eisler Ilonka és Irma, Édes Ella, Farkas Aranka, Háó Margit, Kosma Erzsike, Tabajdy Juliska és Lenke, Trailescu Elvira és Mariska, Vertán Erzsike, Zachariás Irma. 5. *Férfi négyes*. Előadja a világi dalárda.

(—) Az újszentannai iparoselvasó kör január 18-án Zimmermann István helyiségeiben táncvigalmat rendezett, melyet megelőzőtt a világi körutjáról megérkezett hírneves újszentannai gyermekzenekar nagy hangversenye *Steiner György* karmester vezetése mellett. Jelen voltak: *Asszonyok*: Rauchbauer Nándorné, ifj. Werner Adelné, Róth Lórinoné, Dr. Popovicsné, Eötvös Mihályné, Szikszai M. né, Frank Ferencné, Kóvágó Lajosné (Pankota), Heniges Sebestyenné, Hubner Györgyné, Germann Istvánné, Gyurkovics Ferencné, Bleizefer Jakabné, Adelmann Józsefné, Szál Istvánné, Demkó Károly és Istvánné, Weber Istvánné, Zimmermann Adámné és Ferencné, Kameró Andrásné, stb.

Leányok: Zimmermann név. Zimmermann Róza, Zimmermann Kati, Demkó Ilonka, Gyurkovics Mariska, Bleizeffer Mariska, Lesetár nőverek, Rabb nőverek, Eberhard Róza stb.

Véres installáció Szegeden.

Sortüz az utcán.

(Nagy Mihály beiktatása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 15.

Szegeden ma megtörtént az első véres installáció. A csendőrök sortüzet adtak s magyar vér hullott az utca kövezetére. Eljutottunk odáig, ahol a politikai szenvedelmeket mindkét oldalon meg kell állítani, mert ezután már csak az abszolútizmus anarkiája következhetik. A ma hullott vér, bár szerencsére emberéletben nem esett kár, szomorú bizonyossága annak, hogy a közállapotok mennyire elvadtak.

A véres installációról a következő tudósítás számol be:

Nagy Mihály dr. főispán ma délután 2 óra 15 perckor érkezett Szegedre. A vasuti kocsiból tizenkét csendőr kíséretében szállt ki. Ekkor semmiféle incidens sem történt. *Rainer* József főkapitány kaulazolása mellett a főispán bevonult a vasuti állomásnak részére föntartott második számú szobájába.

A délutáni órákban a város külső képe teljesen megváltozott. A szenvedélyek annyira urrá lettek a néptömegben, hogy a karhatalom majdnem *elégtelenné bizonyult*. Az emberek izgatottságukban minduntalan a csendőrök közé rohannak. A Bokor-utcában a csendőrök a levegőbe löttek, mert csak így voltak képesek elosztatni a tömeget. Az Apáca-utcában a nép kövekkel megdobálta a csendőröket. Erre végtelenen veszedelmessé vált a helyzet; a csendőrök már-már löni akartak, amikor a csendőrtiszt, belátva a veszedelmet, elvezényelte a csapatát.

Már a kora délutáni órákban *több letartóztatás* történt. Egy Bancs nevű festősegédet, aki a lovasrendőröket kövekkel megdobálta, megláncolva vitték a pályaudvarra, ahol négy fegyveres katona őrizi. Bancs egyre azt hangoztatta, hogy bár a

főispán volna már leláncolva. Csapó Lászlót azért tartóztatták le, mert lázított a főispán ellen. Vasady Andor gipszöntőt, aki a Szivárvány-utca sarkán kövekkel megdobálta a csendőröket és egy lováról leesett csendőrt megütött, szuronyokkal megszurták.

Oly nagy volt az izgatottság, hogy az egész helyőrséget a főispán védelmére a pályaudvarra vezényelték. A főispán addig el sem indult a pályaudvaron levő lakásáról, míg a kellő katonai védelem meg nem érkezett. A főispán a város fogatján érkezett, de hogy ezt palástolják, a tizenötös bércocsi számát helyezték el a kocsin. A házakon gyászlobogók lengenek.

A gyalogság sorfala között egy század huszárság és lovascsendőrök kíséretében a főispán délután egy negyed 5 órakor indult el a pályaudvarról. Az utvonalon álló óriási néptömeget a katonaság csak nehezen tudta visszazorítani. A tömeg folytonosan abcugolta a főispánt és záptojással és kövekkel megdobálta a kocsiját, melynek ablakait betörte.

Amikor a főispán kocsija berobogott a városháza kapuján, a bizottsági tagok a mellékkapun benyomultak és „gazember, zsvány“ szavakkal illették a főispánt. A főispán benyitott a közgyűlési terembe, ahol csak Tóth Pál dr., a közgyűlés által fölfüggesztett, de a befügyminiszter által ma állásába visszahelyezett főjegyző, Rainer József főkapitány és Poltner Sándor bizottsági tag volt jelen. Nagy dr. letette az esküt a főjegyző kezébe, azután nyomban hitelesítette a jegyzőkönyvet és visszahajtatott a pályaudvarra.

Közgyűlés után egy tüntető csoport Poltner Sándor üzlete elé vonult és oly fenyegető magatartást tanúsított, hogy az üzletet be kellett zárni. A tüntetők erre Poltnernek, majd Tóth Pál dr. főjegyzőnek házához mentek és mindkét ház ablakait beverték.

A félhivatalos M. T. I. még a következőket jelenti:

Amint Nagy Mihály dr. főispán lejött a városházáról, tíz tizenkét függetlenségi bizottsági tag megrohanta a főispánt és szidalmakkal illette, úgy hogy a csendőröknek kellett megvédelmezniök a tettegesség ellen. Egy Piaszti György nevű munkás kövekkel dobálta és megrugdosta a csendőröket. Ezek kénytelenek voltak fegyvert használni s hátra szurták Piasztit. Amikor a főispán 5 órakor a vasúthoz hajtatott, egy tömeg megtámadta s közaport indított a főispán kísérete és kocsija ellen. Több kö a csendőröket is találta, akik erre sortűzet adtak. Négy ember megsebesült, köztük egy súlyosan. Több rendzavarót letartóztattak. A város különben nyugodt.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kereskedelmi alkalmazottak szakegyesülete által hirdetett német, angol és francia tanfolyam szerdán este veszi kezdetét; még mindig lehet jelentkezni a szakegyesület Szabadság-tér 14. szám alatt levő helyiségében. A tanfolyam teljesen díjtalan. Ezzel kapcsolatban felhívja a szakegyesület elnöksége a tagok érdeklődését a kedden este tartandó vigalmi ülésre.

(*) A radnai polgári olvasókör tegnap tartott közgyűlésén a következőképp alakították meg a tisztikart: Elnök: Pálfi József. Alelnök: Csaszter József. Háznag: Popovics Demeter.

Pénztáros: Huszár András. Titkár: Kovács Béla. Választmányi tagok: Ámon Gábor, Fabian István, Kondrák Károly, Kern Miklós, Rác Albert, Udvary Ferenc, Schweiger József. Valter József, Vikov Ferenc, póttagok: Gomilcsóvics János, Smikál Lajos.

Aktuális alakok.

Az író-társaság új tagjai.

(Az aradi író-társaság vasárnap délután négy új tagot vett föl. Mind a négy ismert, kiváló író, akik nem szorultak a fölfelezésre. Mégis, hogy vasárnap az aradi írók hivatalos temülete fölvatta őket, néhány vonással vázlatos rajzot adunk ölkük és működésükről. Kezdjük a hölgyekkel.)

I. *Wettsteinné Szilva Margit.* E lap olvasói kedves ismerősüket köszönhetik benne; s nemcsak az írásait, mindig érdekes és mindig kedves történeteit ismerik, hanem a maga intim világába is bepillantást engedett ó, leánykori emlékeinek megírásával, melyek az *Aradi Közlöny* idei naptárában jelentek meg. Régi magyar családnak tagja, atyja Szeged városánál vezető tisztet töltött be. A rokonságában is képviselve van az irodalom: a sógora *Csajthay Ferenc*, a Budapesti Hírlap felelős szerkesztője. Az írást még leánykorában kezdte meg s azt most Barackán, ahová férjét, levag *Wettstein Jenőt* helyezték, nagy ambícióval folytatja. Két év előtt *Singer és Wolfnerék* kiadásában novella kötetét jelent meg *Viki kadet és egyéb elbeszélések* címmel, amelynek sikerét az illusztrálja, hogy most — a második kiadás jelenik meg belőle. A *Kölcsey* zsurok látogatói is ismerik: az utolsóélti zsuron egy novelláját olvasták föl. Most, mint tag, valószínűleg személyesen megjelenik a legközelebbi estek egyikén, ami annnyival nagyobb érdeklődést fog kelteni, mert — az arcképét méltóztatták látni, — tudvalevő, hogy szép asszony.

II. *Bak Eszter.* Mindig küzdött az ellen, hogy írónő legyen, s lám, mégis azzá tettek. E sorok írója úgy ismeri, hogy egy novella írására a világért se volna kapható. Valami csodás megfigyelő tehetséggel, úgy látszik; észrevette a groteszk színt, amely ott keletkezik, ahol az írónő kvalitás a kétharisnya ággal egyesül s talán ettől fél. Csak az impressziói tudják a papírhoz csábítani. Az elmúlt nyarak egyikén *Bretagne*-ban volt s művészi módon írta meg a francia tengerpartvidék e legérdekesebb részének hangulatait, s ezek egy tárcasorozatban jelentek meg. Máskor meg úgy csábítják a szerkesztők az íróhoz, hogy az ünnepi számok előtt valamely érdekes problémát vetnek föl előtte s a véleményét kéri. S ha érdekesnek találja a problémát ír is, — s az írása mindig eredeti fölfogásra, analízisre lélekre való, formájában pedig az ölet az uralkodó. Sok divatos írónőt lefőzhetne, — ha ő maga nem irtóznék az írószágtól.

III. *Kohányi Róbert.* Ha nem is lenne tehetség, a tiszta derűs humornak egy katonája, akkor is be kellett volna választani az író-társaságba, mert — ilyen szerény ember még nem volt ott. Mikor tudtán kívül beajánlották, sietve levelet írt, amelyben kéri, hogy őt mellőzzék a megválasztásnál, amelyet ugyan kitüntetésnek tartana, de arra nem tartja magát érdemesnek. Pedig bizony érdemes rá. A *Kölcsey*-egyesület könyvtárában két kötet humoros elbeszélése őrizte eddig is irodalmi munkásságát. A nyugalmazott pénzügyi tanácsos a társaság öreg tagjai közé sorakozik; de derűs fővel is fiatal menyecskékről, leányokról s hasonló csintalanságokról ír. Öreg ember.

IV. ifj. *Kocsán J. nos.* Az utolsó irodalmi zsuron a publikum megismerte a vérbeli poétát, aki ez idő szerint Kisjenőn aljárásbíró. Versei nagy hatást keltettek s az irodalmi szakosztály csak a közönség tapsalban megüvillatozó uasitást követve, amidén tagjai közé választotta. Azelőtt Nagyváradon lakott, ahol szintén szép sikerei voltak, s a Szigligeti társaság tagjai közé választotta. Egy verskötete jelent meg. A költészet mellett a jogi irodalomnak is avatott embere, s közelmúltban jelent meg egy jogi munkája, amely a szakkörökben nagy érdeklődést keltett.

A kibontakozás felé. Wekerle akciója.

(Fejérváry nyilatkozik.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 15.

Azt mondják, készül a béke. Lukács akcióban van, Wekerle akcióban van. Beavatott politikusok véleménye szerint a béke ügye nagyon jól áll s két hét alatt meg lesz a kibontakozás. Minden attól függ, hogy az e héten tartandó pártértekezleteken a pártvezérek minő hangulatot tapasztalnak a pártokban.

A béketárgyalásoknak egyik legsokatmondóbb bizonyítéka az is, hogy *Bánffy Dezső* báró ma 8 napra elutazott a fővárosból. Ezt mindenfelé úgy magyarázzák, hogy az újpárt vezére nem akar részt venni egyelőre semmiféle kompromisszumban s ezért fordít néhány napig hátat a politikának.

Rossz jel ellenben a békekilátásokra *Fejérváry Géza* báró nyilatkozata, melyben a miniszter igen éles hangon nyilatkozik a koalícióról egyik bécsi lap hasábjain. Hogy tehát mint áll a béke ügye: igen bajos volna megmondani.

Fejérváry a vámszerződésekről.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök a *N. W. Tgbl.* munkatársa előtt hosszabban nyilatkozott a vezérőbizottságnak a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó határozatáról. A nyilatkozatból az alábbiakat közöljük:

A vezérőbizottság nyilatkozatának sem tartalmában, sem hangjában egy szikrája sincs az őszinteségnek. Ki hiszi el azoknak az uraknak, hogy a korona és a kormány el akarja vonni a szerződéseket a parlament bírálata elől, azt, hogy az ország érdeke a szerződések és a vámtarifa életbeléptetésének elmulasztását követeli? Aki az előbit állítja, az tudja mond valótlanúságot, aki az utóbbit mondja, az játékot üz nemcsak az ország fontos érdekeivel, hanem egyenesen gazdasági létfeltételeivel.

A koalíció az, mely a parlamenti tárgyalásokat meghiusítja, ók azok, akik a katonai kérdéseket nem akarják elodázni és e kérdések elintézéséig még a legsürgősebb állami szükségletek elintézését is megtagadják. Ha nem léptetjük életbe az új vámtarifát, akkor érvényben maradna a régi, melynek nincsen lejáratási határideje.

Mi nem ijedünk meg a koalíció dörgedelmes határozatától. Hazafias lelkiismeretünkre hallgatunk csupán, felelősségünk tudatában elfordulunk tekintetünkkel és figyelmünkkel a pártpolitika kicsinyes rangkúnjeitől és semmi egyéb nem tartva szemünk előtt, mint az ország nagy érdekeit, férfiasan teljesítjük nagy kötelessé-

geinket és biztosak vagyunk benne, hogy a szerződések és a vámtarifa életbeléptetéséért hálás lehet nemcsak az ország, de leghálásabbak a koalíció élén álló nagybirtokosok lesznek, akik a szerződések miatt hevesen dörögnek ugyan ellenünk, de lelkük mélyén boldogan remélik, hogy ebben a sokat ócsárolt kormányban több lesz a kötelességtudás, mint politikai ellenfeleiben politikai ösztönöség.

Wekerle tárgyal a koalícióval.

Wekerle Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, ma délelőtt megjelent Kossuth Ferenc lakásán és rendkívül hosszan értekezett vele. Wekerle tegnap jelentette be látogatását a szövetséges ellenzék elnökének, aki erre a bejelentésre a következő politikusokat hívta meg lakására: *Andrássy Gyula* grófot, *Apponyi Albert* grófot, *Bánffy Dezsőt* bárót, *Rakovszky Istvánt* és *Zichy Nándor* grófot.

Wekerle délelőtt pontban 11 órakor érkezett Kossuthhoz, akivel fél óráig külön tanácskozott. Ekkor már megjöttek a többi politikusok is. Wekerle, Kossuth és a megjelentek között ezután mélyreható vita indult meg, amely a késő délutáni órákig tartott. A tanácskozás tartalmáról eddig semmiféle szivárgott ki és nem lehet ellenőrizni azt a hírt, mely szerint *Wekerle egy átmeneti miniszteriumnak készítené elő a tervét.*

A debreceni letartóztatások.

Debrecenből táviratozzák: A királyi ítélőtábla ma délelőtt 11 órakor *Porubszky Jenő* dr. elnöklésével foglalkozott *Hercegh János*, *Békási Jenő*, *Révy Nándor* dr., *Kerekes András* és *Schwartz Jenő* felebbezésével. Előadó *Ujhelyi András* bíró volt, szavazóbírák *Naszády István*, *Szacsavay Elemér* dr. és *Potorál István* szerepeltek. Egy óráig tartott. A tanácskozás, mely után nyílt ülésben nagy közönség jelenlétében hirdették ki a tábla döntését, mely szerint *Hercegh Jánost*, *Révy Nándor* dr. ügyvédet, *Békási Jenőt*, *Kerekes Andrást* és *Schwartz Jenőt* minden biztosíték nélkül szabadlábra helyezték.

A tábla végzésének híre néhány perc alatt elterjedt a városban és *Porubszky* dr. táblai elnök, aki ma először elnökölt a tanácsban, a város legnépszerűbb embere lett.

A végzés indokolása a következő:

A királyi tábla megállapította, hogy oly csekély elbírálást igénylő vétség, mint a könnyű testi sértés, nem indokolt a rendes lakással és foglalkozással bíró egyének letartóztatása.

A tábla határozatát nyomban hivatalosan közölték a királyi ügyészséggel, a mely délután két órakor szabadon bocsátotta a letartóztatott vádlottakat.

A törvényszék fogháza előtt nagy néptömeg verődött össze, amely a szabadlábra helyezetteket lelkesen megéljenzte. *Hercegh János* tanítót növendékei, apró gyermekek várták a fogháznál. Az ősz embert ez a fogadás a könyekig meghatározta.

Boda Dezső kormánybiztos táviratilag tudatta a kormányt a tábla határozatáról.

Tóth János helyettes-főkapitány szakadatlanul folytatja *Végh Gyula* fölfüggesztett főkapitány ellen a fegyelmi vizsgálatot. Igen sok terhelő adat van már ellene és *Tóth* véleménye szerint *Végh* gondat-

lanságának nagy része van abban, hogy *Kovács Gusztáv* főispánt tetteleg bántalmazták.

A törvényhatóságokból.

Vasárnap *Selmebányán* jóléti bizottság alakult azon tisztviselők kártalanítása céljából, akiket *Szabó Mihály* kinevezett főispán a tervezett beiktatásról való elmaradásuk miatt fel fog függeszteni. Az alakuló gyűlést *Baán Elemér* kir. körjegyző, *Ungár Kálmán* dr., *Wagner László* dr., *Martos Sándor* dr. ügyvédek hívták egybe. A belügyminiszter kiküldötte, *Hartl Sándor* osztálytanácsos nagyban hozzájárul az izgatott kedélyek lecsendesítésére. Nyilatkozatai arról győzték meg a közönséget, hogy a főispáni beiktatás kérdése békés megoldásának módját keresi, anélkül azonban, hogy az elvek feladását követelné a törvényhatóságtól és tisztviselőitől.

Sátoraljaujhelyről táviratozzák: Zemplénvármegye közigazgatási bizottsága ma *Pallavicini Alfréd* gróf főispán elnöklete alatt ülést tartott. A gyűlés után *Dokus Gyula* alispánt karhatalommal távolították el hivatalából. *Dokust*, amikor a megvezetéséből távozott, az utcán egybegyűlt tömeg nagy óvációkban részesítette.

Megszökött aradi diákok.

(Kaland a császárvárosban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

A búr és a japán háború idejében a hevílány diákszívek minden vágyódása ahhoz fűződött, hogy kimehessenek Dél-Afrika vagy Japánba a durva többség ellen harcolni. Ma, hogy nincs hová menniük a legkalandosabb természetű diákoknak sem, úgy látszik, hogy a bécsi kéz inspirálja őket a szökésre. Amikéltében nem is csuda, mert hiszen annyit hall az ember erről a rejtélyes kőről, hogy mindenki szeretné közelebből megtekinteni.

Két aradi gimnazista is ebben a nézetben volt, mikor Bécsbe szökött azzal a szándékkal, hogy onnan tovább mennek a világba. Ennek a tekintélyes utazásnak a terve pedig az alábbi módon érlelődött meg bennük:

A két diák, *Török Laci* és *Brassoványi Pista*, akik a gimnazistai pályának rögzös útjait már hatodik esztendője tapossák, az idén Aradról Szászvárosra kerültek internátusba, mivel Aradon szerintük „rosszak a tanárok.” Rövid idő múltán azonban azt tapasztalta a két érdekes ifju, hogy a tanárok sora Szászvárosban is ugyanabban a hibában szenved, mint Aradon. Ez a tapasztalat mindkettőjüket nagyon elkeserítette, de mégis tűrtek, amíg lehetett. A minap azonban olyesvalami történt, amit nem lehetett már tűrni. A két diák ugyanis megkapta hazulról a tandíjra és az internátusi ellátás fizetésére szolgáló pénzt és ennek örömeire elhatározták, hogy kirugnak a hámból. Ecélből megvesztegették az internátus kapusát, éjszaka kszöktek a városba, ahol természetesen a lehető legkétesebb híru, sőt már nem is kétes híru mulatóba vonultak. Lóna nagy ricsaj és berugás: csak reggel felé támogatták haza egymást a jó barátok, akik a rettenetes macska nyűszőr folytán aznap iskolába se mehettek.

Magától értetődik, hogy a dolog kiderült és az igazgató magához hivatván *Török Laci*t, kijelentette neki, hogy az ügy tanári konferenciára fog kerülni. Ezzel szemben *Török Laci* arra az álláspontra helyezkedett, hogy konferenciáról szó sem lehet, adják ki neki bizo-

nyítványait, mert ő egy percre sem marad olyan intézetben, ahol a tanukat durva erőszakkal akarják igsba bajtani. Erre azonban az igazgató nem volt hajlandó, sőt a tárgyalások során annyira elragadtatta magát, hogy könnyű testi sértéssel fenyegetőzött. A tárgyalások eredmény nélkül végződtek, *Török Laci* tehát ülést tartott a Brassoványi fiuval és passzív rezisztenciát indítványozott. Ezzel szemben Brassoványi, akinek az apja vasutas Aradon, utazást ajánlott. Ebben meg is állapodtak és pénzeiket összeszerakva, konstatálták, hogy a jóléti alap 180 koronára rug.

Ezzel a pénzzel felszerelve, estefelé kilóptak az internátus helyiségéből és vonatra ülén, egyenesen Budapestre robogtak, ahol egy garni-szállóban lakást véve, bánatukban hatalmas züllést rendeztek. Az eredmény természetesen az lett, hogy ötven forint elszökött. A megmaradt 80 koronával pedig másnap Bécsbe utazott a két kalandos ifju.

Amint az a regényekben is történik, itt utólrta őket a sötét nyomor. Nem tudtak mihez fogni, a pénz pedig vészdelmesen fogyott. Az elkésérés a legmagasabb fokra hágott, mikor *Török Laci*nak eszébe jutott, hogy jó lesz haza irni. Meg is fogalmazta a levelet, a melyben elmondta, hogy ők ketten nem tudtak tovább tűrni a tanári kényszert, tehát megszöktek és nem is térnek haza, amíg „becsületes ember nem lesz belőlük.” Ne is kőröz essék őket, úgy sem találjanak rájuk, mer ők világgá mennek. Ehez azonban pénzre van szükségük, küldjön tehát az apa 60 forintot az alábbi címre: és megirták a címet is. A levelet pedig feladták *Török Lajos* aradi kulturmérnöknek.

*Törökék*nél ezalatt óriási volt az ijedelem a gyerekek eltűnése miatt. Képzelték tehát, hogy a levél hirtelen öröme változtatta a rémületet: a *Török Laci* bátyja, *Lajos*, azonnal vonatra ült és Bécsbe utazott, ahol sikeresen elcsipte mindkét diákot, akiket addig a már értesített rendőrség tartott szemmel. Tegnapelőtt hza is érkezett a két merész ifju, de hogy a szülői házban milyen volt a fogadtatásuk, arról már nem szól a kronika.

HIREK.

— *Lujza hercegnő* házasságát fölbonították. *Köburgból* táviratozzák, hogy a gótai törvényszék ma ítélkezett a köburgi hercegi pár válópörében. A törvényszék a párisi egyezség alapján, mindkét fél kérelmére kölcsönös ellenszév miatt, fölbonította a házasságot. Az egyezség főpontjai a következők: *Lujza hercegnő* az eddigi 24.000 korona apanázson kívül még 7.000 korona apanázst kap és 400.000 korona végkielégítést. A hercegnő kilép a gótai családból. A hercegnő köteles átadni a házasságra vonatkozó leveleket *Bachracknak*, aki azokat *Visontai Soma* jelenlétében megsemmisíti.

— Audiencia a királynál. Bécsből táviratozzák: Ő feisége a mai általános kihallgatások alatt többek között *Zichy Ágost* grófot, *Mérey* külügyminisztériumi osztályfőnököt, *Szapáry Tibor* grófot, *Széchenyi László* grófot, *Károlyi András* grófot és *Rakoványi Dezsőt* fogadta.

— Az Országos Kaszinó és Rudnay ügye. Budapesti tudósítónk táviratozza: Az Országos Kaszinó azon tagjai, akik annak idején aláírták a *Rudnay* főkapitány kizárására vonatkozó indítványt, *Asbóth Jenő* kezdeményezésére ma igen látogatott értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a Kaszinó választmányának lemeretes határozata ellen felebbezést jelen enek

be a közgyűléshez. Ezt a közgyűlést e hó 8-án fogják megtartani s ha addig Rudnay még mindig nem lépne ki a Kaszinó tagjainak sorából, Asbóthék a főlebbezést a közgyűlés napirendjére tűzik és letárgyalják. Ha pedig a főkapitány eddig a határnapig mégis csak kilép, akkor Asbóth és hívei a közgyűlésen a választmány határozata fölött fogják a *rossz lázban* kifejezni, amiért Rudnayt ki nem zárta a tagok sorából.

— **Hollaky Imre rágalmozási pöre.** Évek előtt történt, hogy *Hollaky Imre* volt országos képviselő és nagybirtokos egy aradmegyei iparvasut engedélyezése tárgyában kiküldött bizottság határozatával nem volt megelégedve, sőt az eljáró hatóság közegeket részrehajlással vádolta. Az eljárásukban megsértett és meggyanusított aradvármegyei tisztviselők bünyenyítő feljelentésével éltek *Hollaky Imre* ellen. Ez ügyben a végtárgyalás kitűzése igen sokáig elhúzódott, miután *Hollaky* ez időben országos képviselő volt s előbb mentelmi joga felfüggesztését kellett a képviselőháztól kérni. Mikor ez megtörtént, *Vincze Miklós* ügyvédje által a Kuriahoz egy beadványt intézett, melyben a végtárgyalás megtartására egy másik törvényszék delegálását kérte, asszal az indoklással, hogy az érdekelt hatóság közegek nagyobb része az aradi törvényszék bírásával igen jó barátságban él. A Kuria e kényes ügyben, mint tudósítónk táviratozza, a *temesvári bír. törvényszék* delegálta a végtárgyalás megtartására. A bizottságban, melyet *Hollaky* megsértett, *Schill József* vármegyei főjegyző, *Keller Izsó* kir. főmérnök, *Faragó István* világi és *Lengyel Sándor* dr. terneval főbírák vettek részt.

— **Herzel Bernát bucsuztatása.** Az aradi *Weltzer János* vaggongyár kereskedelmi igazgatóságának Budapestre költöző vezetőjét, *Herzel Bernátot* nagy melegséggel bucsuztatta el ma este Aradtól barátainak és tisztelőinek egy része. A távozó, akinek jelentős szerep jutott Arad gazdasági életében, remélhetőleg Budapesten is folytatni fogja Aradra nézve üdvös munkáját: a vaggongyár forgalmának emelését, ami vel egész sereg ember megéltetése jár együtt. A bucsuztató társaság igen kedélyes, vig hangulatban maradt együtt még az éjfél utáni órákban is. *Kell Lipót* dr., *Mittler Izidor* dr., és *Pálmai Lajos* meleg hangú felkészítőikben bucsuztak el *Herzel Bernáttól* és nejétől, aki talpra esett köszönő beszéddel válaszolt. *Radó Károly* dr. humoros előadásokkal, *Deutsch Andorné* gyönyörű énekével mulattatta a társaságot, amely később táncra is perdült.

Jelenvoltak: *Herzel Bernát* és neje, *Deutsch Andor* és neje, *Fuchs Ignác* és neje, *Fedor Zsigmond*, *Goldschmidt Sándor* és neje, *Heiler Mór*, *Jellinek Henrik* dr., *Kell Lipót* dr., *Keller Izsó* és neje, *Kovács Merell* dr. és neje, *Lustig Armin*, *Leopold Zsigmond* és neje, *Mittler Izidor* dr. és neje, *Müller Gyula* és neje, *Neuman Dániel*, *Neuman Samu*, *Pálmai Lajos* dr., *Radó Károly* dr., *Reisinger Sándor* és neje, *Reisenberg Miksa*, *Ring Géza*, *Seldner Bernát*, *Szöllösi István* és neje, *Tenner József* és neje, *Vörös Henrik*, *Weil József* és neje.

— Az aradi *Kossuth-asztaltársaság* ma este tartotta *Nagy Kálmán* elnökielte miatt szokásos heti értekezletét, amelynek napirendjén egyebek között politikai természetű ügy is szerepelt. Egy aradi lap a napokban támadást intézett *Jaskóczy Kálmán* polgármester ellen, akit politikai magatartása miatt szököttől fő, hogy mondjon le a *Kossuth-asztaltársaság* díszelnökségéről. Az asztaltársaság vezetősége kijelentette a mai értekezleten, hogy ezekhez a közleményekhez semmi köze sincs és hangsúlyozta, hogy *Institóris Kálmán* mindig támogatta a *Kossuth-szobor* létesítéséért indított mozgalmat. E kijelentés után *Benedek Árpád* szólalt föl és szenvedélyes hangon támadta a polgármestert.

Az értekezlet tudomásul vette a vezetőség nyilatkozatát. A napirend egyéb részéből a szoboralap múlt heti gyarapodásáról szóló jelentés tart számot az érdeklődésre. *Neuman Dániel*, gyártulajdonos, a leánya eljegyzési hírének közléseért, — mint említettük — 400 koronát küldött a *Kossuth-szobor* alapjára. Adakoztak továbbá: *Papp Béla* 1 kor., *Mód György* 8 kor., *Deovald József* 8 kor., *Czirák Alajos* 1 kor., a *Jókedv asztaltársaság* egy tagja koszorú-megváltása címén 10 kor., *Huzó István* 8 kor., *Papp Rezső* 1 kor., *Ilyusági bankot* 4 kor. Végül bejelentette az elnökség, hogy a karácsonyi *Kossuth-társulat* számadását még nem készítették el, a rendezőség azonban már 1000 koronát adott át a társulat jövedelméből. A szoboralap múlt heti gyarapodása 1447 korona 82 fillér.

— Az *insbrueki turistakatastrófa*. *Insbruck*-ból táviratozzák: Egy lezuhanó lavina több turistát, köztük *Becker* teológust magával ragadott. Mindeközben hasztalan keresték a szerencsétlenül járt *Becker*t. Megmentésére nincs remény. Ma ismét folytatták a mentési munkálatokat, amelyeket tegnap újabb lavinasés től való félelemből abba kellett hagyni. A lavina óriási kiterjedésű, némely helyen 40 méter széles és 5 méter magas. A 12 kiránduló közül a hirtelen támadt lavina ötöt magával ragadott, de négyet társai kimenthettek. Egyik közülük már majdnem megfuladt. A szerencsétlenül járt *Becker* a *Rajna* vidékéről való és az itteni *Jézustársasági* konviktusban tanult.

— **Új közjegyző Nagylaken.** Fővárosi tudósítónktól vesszük a hírt, hogy a *nagylaki* kir. közjegyzőségben legközelebb változás történik. Ugyanis *Plausich Aladár* nagylaki kir. közjegyzőt *Lugosra* fogják áthelyezni, míg *nagylaki* kir. közjegyzővé *Petrovics Aurél* nagylaki ügyvédet nevezi ki az igazságügyminiszter. E közjegyzőcserének állítólag politikai okai vannak.

— **Kneisel tanár hangversenye.** *Kneisel A.* tanár, a világhírű hegedűművész holnap, kedden este 8 órakor tartja az ipartestület nagytermében egyetlen hangversenyét, amely iránt zeneértők között nagy érdeklődés mutatkozik. *Kneisel* nemcsak a műveléssel bíró közönség dédelgetett művésze, de a fejedelmi udvaroknak is szívesen látott vendége a mai napig is. Művészi körútját olyan stációk jelzik, mint *Rosevelt*, *Carman Silva*, a *Lipót király*. *Vilmos német császár* udvara.

— **A makói rendőrkapitány ügye.** Ismeretes, hogy *Makó* város képviselőtestülete megtagadta a hivatalos eskü kivételét *Daróczy Mátyas* dr. rendőrkapitánytól, azon az alapon, hogy *Hervay István* eszámegyei alispán felfüggesztette *Daróczyt* előbb viselt alkaptányi állásától és fegyelmi eljárást indított ellene. Mint makói tudósítónk jelenti, a város képviselőtestülete mai közgyűlésén *Déssa Ferenc* dr. indítványára szintén elrendelte a fegyelmi eljárást *Daróczy* ellen. Egy ügyben két fegyelmi eljárás alá vonni nem lehet ugyan a tisztviselőket, a képviselőtestület azonban azért határozott így, mert attól félt, hogy *Farkas László* megyei árvaszéki elnök, a ki végleges helyettes az elmozdított *Hervay* alispánnak; be fogja szüntetni *Daróczy* fegyelmiét.

— **Vasutasok gyűlése.** A magyar korona országal alá tartozó vasutasok szövetségének központi vezetősége vasárnap délelőtt 9 órakor *Batthyány Tivadar* gróf országgyűlési képviselő elnökielte alatt a keleti pályaudvar üléstermében gyűlést tartott. *Batthyány* elnöki megnyitójában bejelentette, hogy a szövetség alapszabály-tervezetének jóváhagyását sürgette *Fürst László* kereskedelmi miniszternél, aki megígérte, hogy az alapszabályokat át fogja viz-

gálni s jóváhagyja. Tárgyalás előtt az ülés mély részvételt fejezte ki az elnök atyjának, *Batthyány Zsigmond* grófnak elhalálása fölött s egyhangulag elhatározta, hogy a szövetség nevében díszes koszorút helyez a ravatalra. Kimondta a központi vezetőség, hogy átír az összes magánvasutakhoz s felhívja a vasutasokat a szövetségbe való belépésre. Meghívtak két központi vezetőségi tagot, hogy a nyugdíjas vasutasok vasárnapi ülésén a szövetség nevében jelenjenek meg s ezeket kapacitálják a szövetségbe való belépésre. Elhatározta továbbá a központi vezetőség, hogy a szövetségi kerületek egy-egy üzletvezetőség területén belül osztassanak be. Együttal megbízta az elnökséget, dolgozzon ki egy javaslatot a kerületek beosztásáról s gondoskodjék arról is, hogy áthelyezések esetén hogyan vegyenek tudomást a szövetségi tagok hollétéről. Az elnök bejelentésére a központi vezetőség örömmel vette tudomásul, hogy a miskolci műhelyi munkások belépnek a szövetségbe, nemkülönben a szombathelyi munkások is bejelentették, hogy felerészben már beléptek s a másik részük is csakhamar be fog lépni a szövetségbe. A központi szövetség a munkások azon körletét, hogy az ipari munkások véglegesíttessenek, betegség után vagy a katonai szolgálat után újra felvétessenek, hogy a vasúti alkalmazottak gyermekei a pályázatoknál kedvezményben részesíttessenek, végül, hogy bevásárlási kedvezményt kapjanak, — teljes mértékben méltányolja, s *Batthyány* gróf elnök megígérte, hogy ezek teljesítése érdekében mindent el fog követni. Ez irányban tett eddigi lépéseinek az lett az eredménye, hogy a kereskedelmi miniszter megígérte, hogy a 3 évnél tovább szolgált munkásokat esakis fegyelmi uton lehet elbocsátani. Több belső adminisztratív ügy elintézése után a gyűlés az elnök elítélésével véget ért.

— **Képviselő és hírlapíró afférje.** Budapesti tudósítónk jelenti: *Szöts Pál* országgyűlési képviselő a villanyoson hülye számár, tökfilkónak nevezte *Kálmán Jenő* hírlapírót, aki a haladópartot szidta. *Kálmán*, aki a *Pesti Napló* munkatársa, provokáltatta *Szötsöt*.

— **A nagyherceg és a szép asszony.** *Niszából* írják a következő mulatságos jelenetet, amely tegnap számos tanu jelenlétében játszódott le: Az egyik rulett asztalnál szép és elegáns francia hölgy foglalt helyet. Véletlenül éppen *Niszai* orosz nagyherceg mellé került. A herceg kellemesen meglepetve izgott-mozgott a helyén, eda mosolygott a szép asszony felé, de bármennyire iparkodott is, sehogy sem tudta a hölgy figyelmét magára vonni. A herceg ekkor odasugott valakit a croupiernak és egy marék aranyat rakott a tizenháromas számra. A herceg eltűnt. A croupier elküldte a tizenháromas számot és az 1400 frankos nyereményt odatolja a hölgy felé. A hölgy tiltakozott, a croupier pedig egyre energikusabb lett. A herceg beszéd nagy tömeget esalt az asztal köré s a játékosok inspektora minden erejéből kapacitálni igyekezett a hölgyet:

— De asszonyom, a nagyherceg . . .

— Ebben a pillanatban újra megjelent a nagyherceg. Mosolyogva, a kezét dörzsölve, a biztos siker reményében közeledett az asztalhoz. A hölgy ekkor odafordult egy mellette álló ur emberhez:

— Uram, nem lenne nekem egy kis szívségem?

— De igen, asszonyom — felelt a megszólított.

— Akkor szíveskedjék átvenni ezt az 1400 frankot — szólta a szép asszony, minden szót

külön hangsúlyozva — és adja át Nikolaj nagyherceg nevében az orosz forradalom áldozatainak fõlsegítõjére alakult központi bizottságnak.

— Rablógyilkosság Zimbrón. Zimbróról jelentik: Tegnap este tíz órakor itt vakmerõ rablógyilkosság történt. Roz Vaszille vagyonos román paraszt harmadmagával, fia: Roz Mitru és egy ismerõsének társaságában kocsin Zimbró község egyik elhagyatott utcájába ért, ismeretlen egyének megtámadták és az apát és fiát agyonütötték, a harmadik egyént az éjjeli örök eszméletlen állapotban találták meg. A vakmerõ rablógyilkossági esetrõl nyomban értesítették a csendõrséget, akik nyomban megindították a nyomozatot az ismeretlen tettesek kézrekerítésére nézve. Alapos a gyanu, hogy a rablógyilkosságot dulcei erdõmunkások követték el. Az aradi kir. ügyészséget telefon útján értesítették a gyilkosság részleteirõl, Szakoleczay Lajos kir. ügyész a vizsgálat megindításával Buday Zoltán kir. aljárásbíró bizta meg. A meggyilkolt Roz Vaszille és Roz Mitru holttestének felboncolására a ma reggeli vonattal Auszterweil László dr. és Pozsgay István dr. törvényszéki orvosok a helyszínére kintaztak Zimbróra.

— Schiehta fõhadnagy bucsuztatása. Szépen nyilatkozott meg a baráti szeretet Schiehta Gusztáv cs. és kir. fõhadnagy Aradról való elhelyezése alkalmából. A közkedveltségnek örvendő fõhadnagyot Ugyanis Fehértemplomra helyezték. Ez alkalmából Arad társadalmának széles körét felölelõ jó ismerõsei és barátai a Toth féle étterem külön termében bucsu vacsorára gyûltek össze. Az elsõ tósztot Frint Lajos ág. ev. hitv. lelkész tartotta, majd Szathmáry János acsev. fõfelügyelõ emelte poharát a távozóra, míg ifj. Vas Gusztáv az A. A. K. titkára a klub jelenvolt negyvenkét tagja nevében lelkes szavakban vett bucsut a távozótól. Végezetül Krenner Vilmos tanár emelte poharát a nemes baráti szeretetre. Schiehta Gusztáv fõhadnagy meghatva mondott köszönetet a jelenvoltaknak.

A banketten résztvettek: Andrési Dezsõ, dr. Adamik János, Balla Alajos, Boros Iván, dr. Boros Béla, Barkóczy István, ifj. Bogsán Károly, Bánnyász Jenõ, Baczó Frigyes, Cseh József, Chirke Vilmos, Deutsch János fh., Dörner Emil, Dörner János, Dõri Jenõ, Dományi János, Darányi János, báró Exterde Kálmán, Esemér Gyula, Faragó Odén, Gebhart István, Heeger Antal, Holló István, Habereger Lajos, Heppes Aladár, Krenner Vilmos, Kiss Ferenc, Kolb Nándor, Kerányi Barna, Kneffel Béla, Frint Alajos, Lesonczy Géza, Herváth József, Madár Sándor, Molitõrisz József, Parecz István, Felõnyi Ferenc, Palotay Antal, id. Persa Péter, Persa Péter, Pivny Aladár, Pokász Béla, Pados Jenõ fh., Schlehta Gusztáv fh., Szathmáry János, Salacz Béla, dr. Széll Lajos, Szoepkovszky Árpád, Stefits József h., Solymosán Illés, Schweigengreber István, Sander Ede, Schauer Gábor, ifj. Tõnes Ferenc, ifj. Vas Gusztáv, Vétsey Jenõ, Wolf Gyula h., Wagner József, Zitta Károly h.

— Az utolsó rapport. Temesvárról táviratozza tudósítónk: Hotelér Károly 29. gyalogezredbeli századost ma reggel, miután rapportot tartott, távozás közben szélütés érte és rögtön meghalt.

— A francia elnökválasztás. Párisból jelentik: A szerdai elnökválasztó kongresszusra Versaillesben már minden elõkészületet megtettek. A kamara és a szenátus elnökkel részére külön helyiségeket rendeztek be a legnagyobb kényelemmel. A sajtóról egészen rendkívüli elõzékenységgel gondoskodtak. Annyi távirókészülékkel vitték ki Versaillesba, amennyi 75000 szónak óránként való leadására elég, szemfelel

10 telefoncellát rendeztek be, nemcsak a sajtó, hanem egyszersmind a kormány és a kongresszus tagjainak a használatára. Az elnökválasztás kimenetelét illetõleg azt hiszik, hogy ha csak valami meglepetés nem jön közbe, Fallières neve fog az urnából kikerülni.

— Russu Sirianu sajtópõre. A nagyváradi kir. törvényszék vádpanácsa ma tartotta meg Russu Sirianu János, a kisjenõi kerület országgyûlési képviselõjének sajtópõrében a vád alá helyezés kérdésében a döntõ tárgyalást. Romanu a-n statujungarn (Románok a magyar államban) címû munkájáért emelt vádat a királyi ügyészség. E munkát a bukaresti román akadémia 500 frank pályadíjjal tüntette ki; az ügyészség államellenes izgatást konstatált benne s ezért indította meg a pert, amelynek során a képviselõház Russu mentelmi jogát felfüggesztette. Russu védõje Marsieu Jusztin dr. aradi ügyvéd volt. Amint nagyváradi tudósítónk jelenti, a vádpanács Russu Sirianut a védõ beszédje után az ellene emelt vád alól felmentette, s visszautasította az ügyész vádiratát.

— Érdekes arképek. Az aradi ipar és kereskedelmi kamara kegyelete jelõlül megfestette Balla Frigyes aradi festõmûvészszel a kamara egykori elnökeinek, Wallfisch Pál, Grünwald Ferenc és Deutsch Bernát életnagyságu arképeit, melyeket nagyobb ünnepség rendezése mellett a kamara nagytermében fognak elhelyezni. Az elkészült képek mindegyike becsületére válik a derék festõmûvésznek.

— Gyulai Pál 80 éves. Budapesti tudósítónk jelenti: Vasárnap töltötte be nyolcvanadik életévét Gyulai Pál főrendiházi tag, a kiváló költõ és író. Ez alkalommal felkereste a m. tud. Akadémia küldöttsége, amely Berzeviczy Albert elnökbõl, Kautz Gyula alelnökbõl, Heinrich Gusztáv fõtitkárból és Szily Kálmán fõkönyvtárosból állott. A küldöttség a déli órákban jelent meg Gyulai Pál Baross-utcai lakásán. Berzeviczy Albert elnök meleg szavakkal üdvözölte az agg írói. Kiemelte nagy írói munkásságát és az Akadémia körül szerzett érdemeit. Beszédét az akadémia jókívánságainak tolmácsolásával végezte. Az üdvözlõ beszéd után Gyulai Pál megköszönte a szokatlan kitüntetést s beszéde befejeztével átadta az elnöknek I. osztályu fõtitkári állásáról való lemondó levelét. A küldöttség távozása után még számosan üdvözölték az õsz költõt s ismerõsei közül sokan virágokkal lepték meg.

— Letölt kisbíró. Makóról jelenti tudósítónk: Tegnap este majdnem végzetes szerencsétlenség történt Magyarcsanak községben. Kriszta Tódor éjjeli õr a forgópisztolyát a kezében tartotta, mikor elébe került Zavaris György kisbíró. Az éjjeli õr tréfából ráfogta a revolvert a kisbíróra, miközben a fegyver elsült és a kisbírónak jobbkarját megöltte. A lövés oly erősen talált, hogy a karcsont teljesen összetörte. A sérülés igen veszedelmes, de van remény, hogy kigyógyul. A sérültet a makói kórházban ápolják.

— A színházi hatásadászat netevábbja. Amerikában, ahol rendkívül sok a színház és ehhez mértelen nagy a konkurrencia, ugyancsak erõlködniök kell a színházgatóknak, hogy a közönséget a maguk számára megnyerjék. Mindenféle szó rakozásban részesítik a közönséget elõadás elõtt és után, a felvonásokozokban és egyáltalán minden adandó alkalommal. Egyik színházgátónak legutóbb az jutott az eszébe, hogy az elõadás egy részét a közönség körében játszsa el; egyes vonzó esetekkel kibõvitve. Színházában most egy drámát adnak elõ, amelynek utolsó felvonása azzal végzõdik, hogy egy ember meg akarja mérgezni a feleségét, fölcseréli azonban a poharakat és maga eszik a mérgeztet. Amikor ez történik, a zenekari

páholyból hirtelen leugrik egy detektív, a színpadra rohan és az asszonyt gyilkossággal vádolja. A vádra egy másik páholyban éktelen lármát esap egy nagyon kõvér asszony, aki azt mendja, hogy õ az anyja a megvádolt asszonynak és szintén odatolakszik a színpadra, óriás természetével mindenkit föllökve, vagy odapróbélve valamihöz. A következõ percben a karzatról egy acélsodronyon az asszony kedvese száguld le a színpadra, hogy szerelmest kiszabadítsa a detektív karmai közül. Akad akkor egy fiatal hölgy is, aki fölsiketítõ sivalkodásban tör ki, mert féltékeny a rézsodrony hõsére. A földszinten okvetlen elajul egy hölgy, akit egy õszszakállas, tekintélyes doktor rögtön ápolás alá vesz. A fölfordulás tehát teljes és a közönség nagyszorúdon mulat.

— Az aradi közúti vaspályán és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1905. évi december 16. tól 31. ig. Személyszállítás 1905. december 16. tól 31. ig. 19377 személy, bevétel 8859 korona 70 fillér, 1904. december 16. tól 31. ig. 19045 személy, bevétel 3751 korona — fillér, 1905. január 1. tól december 31. ig. 523968 személy, bevétel 105972 korona 70 fillér, 1904. január 1. tól december 31. ig. 508547 személy, bevétel 98552 korona 60 fillér. Teherszállítás 1905. december 16. tól 31. ig. 2882240 kilogramm, bevétel 3100 korona 16 fillér, 1904. december 16. tól 31. ig. 2402280 kilogramm, bevétel 2738 korona 31 fillér, 1905. január 1. tól, december 31. ig. 58085980 kilogramm, bevétel 64394 korona 89 fillér, 1904. január 1. tól december 31. ig. 54023550 kilogramm, bevétel 60814 korona 10 fillér.

— Köszönetnyilvánítás. Szabó Albertné és dr. Schusztner Henrikné 10—10 koronát, kunagotai Vajda Lajosné 1 zsák lisztet sziveskedtek az aradi izr. népkonyha javára adományozni, mely nemeslelkû adományért halás köszönetét fejezi ki az elnökség. A felügyeletet a héten Lõcs Rezsóné, Assael Józsefné és Reisinger Sándorné urnók lesznek szivesek ellatni.

— Köztudomásu, hogy a leghíresebb francia, angol és amerikai mûvésznek, arcuk szépítésére csakis Földes féle Margit krémet használnak. Ara. 1 korona minden gyógyszerárban.

— Szolid és divatos selyem és bársony szövetek gyermekeknek, vagy blousok ünnepi ajándékok szûkségleténél ajánljuk lapunk 12. oldalán Schweitzer & Co. Luczern (Schweiz) világhírû selyem szövet export cég hirdetésére.

— Szép fogakat csakis a Dentolin fogcreme használata biztosít. Vojtek és Weisznál. 112

Hölgyek a legényvacsorán.

(Párisi levél.)

Páris, január 13.

Ime az emberek legkátlanasága! Nem akarnak megházasodni, hogy megkíméljék magokat a háztartással járó gondoktól és bajoktól, de azért mindent csak úgy tesznek, mint a házas emberek: fogadnak, ebédeket, vacsorákat, estélyeket rendeznek agglégényi hajlékukban. Magokra vállalják a házigazdának minden kötelességét. De én a viláért sem akarom azért szemrehányással illetni õket: bár nincs házuknak asszonya, de mégis fogadnak hölgyeket és mesterség kell hozzá, hogy ennek aztán kellõen megfelelni tudjanak.

Az újév alkalmából jelen lehettem egy ilyen agglégényi mulatságon. Egy ilyen „megrõgzött” fogadta a barátai barátait. Pompás est volt. A házigazdánk egyike azon embereknek, akikben minden tekintetben megtestesülve láthatjuk a tökéletes párisit. Az estélyek a legénylakásban mindinkább napirenden vannak s tagadhatatlan, hogy hölgyeinknek nagy örömeik telik benne. Ha ez így folytatódik, nem sokára sikkes dolog lesz legalább egy agglégény barátal birni akiéi ebédelni lehet, mint ahogy mostanában divatos legalább egy akadémikussal kerdni az asztalunknál.

A legényvacsorán pompásan öltözött, nagyon

szép hölgyek voltak jelen. Különösen az egyik kelte nagy feltűnést. Gyöngyszürke selyemruha volt rajta, amelynek alját hasonló színű széles liberti fodor díszítette. A fodorban kockákba illesztett régi ezüstcsipke betét díszlett. A kivágott derekat ugyan csak régi ezüstcsipke díszítette igen nagy fekete kapocsdíszszel egészítette ki ezt a csinos, elegáns öltözködést. Egy nagyon szép barna asszonyunk, akinek mosolya a sphinxére emlékeztet, fekete selyem mousseline ruhában jelent meg, mely világoskék selyemmel volt bélelve. Három aranypánt képezte az övet; egyébként egy kevés valódi csipkeapplikáció volt a ruha egyedüli díszje. Nagyon szép és eredeti volt a kalap, amelynek formája emlékeztet a Romeo és Julia-beli apród kalapjának formájára. A karim. bizánci hímzéssel, ékes, kirakva drágakövekkel, míg odait egy kis zöld madár díszetget rajta. Nagyon bájos volt még egy világoskék selyem mousseline ruha, amelyet selyem hímzés díszített. A kivágást fehér selyem mousseline fodor fogja körül, melyben világoskék tafetárészek voltak illesztve.

Az utóbbi napokban megosondálhattunk egyik nagy templomunkban egy épp oly bájos, mint gazdag menyasszonyt. Gyönyörű volt a menyasszonyi ruha: fehér liberti satin princesse ruha, amelyre ehellóként borult a fehér selyemgáz empir felső. A hosszú fátyollal enné bájosabbat a leg lehet elképzelni. Természetesen bőséges volt a parancsvirágdísz. Az örömanya Ilaszin selyemgáz ruháját hasonló színű hímzett bársony szalag díszítette.

De mindennél szebb volt a mama arca, amely fiatal és úde volt. Igazán csuda, mennyire meg tudja őrizni némely asszony az arca üdeségét. anélkül, hogy az évek sora a legkisebb nyomot hagyna meg rajta. Hogy használhat-e valami szert, nem tudom, ám annyit tapasztalásból tudok, hogy a *Anti Rides Dissons* igen jó szer az arca üdeségének a megőrzésére.

lvette.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

kedden, január 15.

Kevés forgalom mellett néhány ezer métermázsza buza kelt el 5—10 fillérral olcsóbb áron. Az árak 100 kilogrammra számítva:

Zárhat 18 órakor:

Buza 1906. áprilisa	17.04—17.06
Rozs 1906. áprilisa	13.94—13.96
Zab 1906. áprilisa	14.42—14.44
Tengeri 1906. májusra	13.62—13.64
Új őszi buza 1906-ra	16.78—16.80

Zárhat 6 órakor:

Buza 1906. áprilisa	17.08—17.10
Rozs 1906. áprilisa	14.—14.02
Zab 1906. áprilisa	14.42—14.44
Tengeri 1906. májusra	13.66—13.68
Új őszi buza 1906-ra	16.82—16.84

szénnyel szállard.

Zárhat 5 órakor:

Országos hitelrészvény	877.—
Magyar hitelrészvény	795.—
Lezártítottbank részvény	498.50
Közmű-nyomtatás részvény	525.—
Osztak-magyar államvasúti részvény	669.25
Közmű vasút	594.—
Városi villamos vasút részvény	326.—
Szénbét szanatórium sorajegy pénzben	10.75
Szénbét szanatórium sorajegy árúban	12.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 15. —

Magyar csebréndi: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 127—129 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 132—134 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 130—131 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 128—130 fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 128—129 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 124—125 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 121—122 fillérig.
Sertéselészám: Január 12. napján volt készlet 33,975 darab, január 13. napján főlhajtatott 2079 darab, január 14. napján elszállított 1719 darab, január 15. napján maradt készlet 34,235 darab.
A hivott sertéselészám iránysata: Csökdes.

NAPIREND.

Január 16. Kedd. Róm. kath. naptár: Marcel püspök. — Protestáns naptár: Marcel. — Görög-keleti naptár (január 3.): Malakiás próféta. — A nap két 7 óra 45 perckor, nyugszik 4 óra 5 perckor.
 Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Semmi fagy, kevés csapadék.
 Január 16. Kneisel A. hangversenye este 8 órakor (Fehér Kereszt.)

Vásároljon Svájci selymet.

Kérjen mintát fekete, fehér, vagy színes újdonságainkról, méterenkint 1 kor. 15 fillértől 18 koronáig. 3951
 Különlegesség: Selyemszövet látogató, menyasszonyi, ball és utcai ruhára és bluzra, ugyszintén télelere stb.
 Mi csak jótállással megbízható selyemszövetet adunk el direkt magánfeleknek, vám- és portómentesen a lakásba szállítva.

Schweizer & Co. Luzern U. 51. (Schweiz)

Selyemkelme kivétel. — Kir. udv. szállítók.

CSARNOK.

Moran ur csodálatos esete.

— Parisi történet. —

Irta: Francois de Rive.

(Vége.)

II.

Multak a hetek és Lesueur rendőrbiztos már csaknem elfeledte a rue de Londres-beli kísértethistóriát, amikor egy napon újra eszébe jutott a Moran ur neve. Eppen szeptember hó vége felé volt. Vajon miképpen indződött el a rejtélyes ügy? A rendőrbiztos kíváncsi lévén, magához kérte a háztulajdonost és Moran ur sietve meg is jelent a hivatalában.

— Hogyan, uram? csaknem két hónap mulik el és ön felém sem néz? Látom, a dolog rendben van. Meg is csipte talán a kísértetet?

— Moran ur zavarba jött.
 — Igen, biztos ur, rendben van minden. A kísértet elutazott.

— E utazott? hová?
 — Azt hiszem, Londonba. De valószínűleg csak a Szajna tuisó partjára.

— Mesélje el legalább, milyen módon fedezte fel?

Moran ur nem szívesen vallott. Látszott rajta, hogy kényes kérdést feszegetnek; amde a rendőri tekintély előtt meg kellett hajolnia.

— Legyen uram, elmondok önnek mindent. Kérem azonban, írizza meg ezt a titkomat...

Lesueur mindent megígért.
 — Nos, — kezdte Moran ur — történt egy napon, hogy a cselédem egy kisasszony látogatását jelentette be. Én gyanútlanul bocsátottam magam elé az idegen hölgyet és nem csekély bámulatomra a legigzőbb szépséget láttam az ajtón belépni.

— Uram, — mondta a hölgy — fontos dolgot közlök önnek... én vagyok a kísértet, aki hónapok óta rémítgetem a házat.

Képzelteti, biztos ur, mekkorát néztem.
 — Micsoda? — kiáltottam fel, — Ön az? Ön?!... és most el mer jönni hozzám? halljuk csak mit akar?

A fiatal leány hirtelen sirva fakadt.
 — O, uram, én olyan szerencsétlen vagyok!... az a nyomorult... az a...

Ismét könnyek és a szidalmak egész sortüze.
 — Ki az a nyomorult, akiről beszél?
 — Egy festő... Maurice Pierret... itt lakott a szomszéd házban. Nézzon csak ki az ablakon uram, ott fön, annak a másik háznak a negyedik emeletén, ott lakott a nyomorult.

Egy gondolat szökött a fejembe, de mielőtt szólhattam volna, a látogatóm maga mondott el mindent.

— Talán fölösleges is megjegyeznem uram, hogy a festő és én szerettük egymást. Én a

modellje voltam... ma reggelig! Eppen csak ma reggelig... Nagyon szerettem a gonosz flut, mert nagyon vig fickó és olyan ötletei vannak, hogy az ember a kacagástól elfelejti az éhséget is. Lássá, uram, a Maurice ötlete volt ez a kísértet-játék is... én istenem, mennyit nevetük önt!

— No de kisasszony...
 — Ne is védekezzék, Moran ur, ön igazán neveléses volt. Különösen, amikor a pénzt küldte... Ah, milyen pompás mulatságot rendeztünk azokból a száz frankosokból oda-fön az atelierben!

— De hát hogyan csinálták tulajdonképen a kísértetet?
 — Rendkívül egyszerű volt az egész; valamilyen fajta Lsterna magikával, a melyet Maurice szerkesztett... és én voltam a kísértet alakja. Lehetséges uram, hogy ön ezt nem vette észre?

A leány nevelő arccal nézett rám, de a jókedve hamar eltűnt, amikor ismét eszébe jutott, hogy ő szerencsétlen.

— E jöttem önhöz, uram, hogy mindent fölfedezzek... eljöttem, hogy bosszút álljak a nyomorulton... Tudja, mit tett az a hivány Maurice? — ma reggel megszökött egy asszonnyal, akit festett és akinek pénze van! megszökött, anélkül, hogy egyetlen szóval is elbucszott volna tőlem!... Most hát eljöttem ide, hogy önnek együtt keressenem meg a nyomorultat!

A könnyek oly erővel áradtak szép szeméből, hogy magam is megszántam a szegényt.

— Ne sirassa azt a haszontalan, kisasszony, — nem érdemli meg az az ember, hogy ilyen szép leány eméssze magát miatta.

Bevallom őszintén, biztos ur, nagyon fel voltam indulva. A feleségem épp n távol volt Párisból... és eszembe jutott az az igéző alak, amely a kísérteties lényességben a leplek közül kibontakozott...

Moran ur zavartan mosolygott; aztán így szólt:

— Különben is sokkal inkább örültem a kísértettől való megszabadulásomnak, semhogy még az üldözésére siettem volna a csínytevőnek. Sikerült lebeszelnem a kis modellt is a bosszútervéről és ezzel a dolog simán ellintződött... Beláthatja biztos ur, hogy immár nem volt szükség önt ferasztanom.

Lesueur felkacagott.
 — És hol van most a kisasszony?
 Moran ur kissé habozott, de aztán elárulta a titkát:

— Most is ott lakik a szomszédban... és én, természetesen, gondoskodom róla az elhagyatottságában.

Nemzeti Színház.

Bérlet 101. sz.

Páratlan.

Kedden, 1906. évi január hó 16 án

A vén leányok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: I. M. Barrie. Angolból fordította: Mihály József.

SZEMÉLYEK:

Brown	Kesztler E.	Thosbe	Kápolnai J.
Spicer	Delli Lajos.	Mary	Körössy J.
Blades	Marházi M.	Fanny	Rákósy Gizi.
Egy őrmester	Borbély S.	Henriette	Biró Irén.
Tomson	Benkő Gizi.	Charlotte	Zalai Margit.
Susanne	Novák Irén.	Patty	Benkőné P.

Kedvete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 2891

Dr. Hubert gyógyintézete

Sebészi és női betegeknek

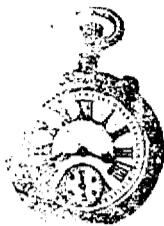
Apátfalván.

Kényelmes, 3076

modern berendezés.

Mérsékelt árak.

Csanádmegyei telefon szám 3.

Hány óra van!

csak akkor tudja
meg, ha

SZILÁGYI MÁRTON

ujjonnan megnyitott és gyarilag berendezett óra-javító műhelyében javíttatja meg az óráját, hol mindennemű órajavítás kivétel nélkül, gyorsan és pontosan, egy évi jótállás mellett csak 90 kralozár. — Egy óraüveg 10 kr. Mutató 5 kr. Ugyanott kaphatók a legjobb minőségű zseb- és fali órák bámulatos olcsó árakon. 2823

Szilágyi Márton,
mű-órás

Yörésmarthy-utca 3. sz., a színházzal szemben.

Magyar királyi államvasutak.

246368—1905. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak vonalain az 1906. és illetve az 1907. és 1908. évben talpfelvitelűs céljaira szükséges, évenként mintegy 8 165 q. sósav, 10 000 q. neutralis olaj, valamint a szükségait, évenként mintegy 410 000 drb. talpfajlító szeg szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlapok, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattevőnél kötelező részletes módzatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 40. ajtó sz.) megtekinthető és ugyanott díjtalanul kapható.

A szabályszerűen kiállított egy koronás magyar kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, — a 60 filléres bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt, lepecsételve legkésőbbben 1906. évi január hó 23. án déli 12 óráig a fentemlített szakosztályánál benyújtandók, vagy pedig posta útján oda küldendők és a boríték ezzel a külsőcímmel látandó el:

„Ajánlat 246368/905. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó anyagok értékének 5% a legkésőbbben 1906. évi január hó 22-ének déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI. ker., Andrassy ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújthatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1905. évi december hóban.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

50 százalék megtakarítás a fűtésnél!

A legjobb találmánya

„Ilona“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legököltebb, szagtalan, tartós parázsszal ég, nincs salakja, nem kormol, nem füstöl és nem piszkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A kőszénél nem drágább és kétszeres fűtőképeséggel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog mindenkit győzni a fűtőanyag páratlan előnyeiről. — Megrendelhető:

Altman Ede

főelárusítónál

3057

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán,

☛ Telefon szám 46. ☛

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szepítő, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

282

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Ideális szépség

elérhető az egész világon elterjedt
hírneves

H AJ Ó S - f é l e
ARADI IBOLYA-CRÉME

használatával.

Csudálatos használatánál fogva az elegáns hölgyközönségnek kedvenca szepítő szerévé vált.

Szeplő, májfolt és mindenféle arctisztatlanságot varázsszerűen eltüntet.

Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hölgypor leher, róssa vagy krém színben doboza 1 K. 20 L. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszerésztárában

107

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Aradon Földes Kelemen, Hauer Lajos (64), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vajtek Kálmán gyógyszerészek áránál

Magy. kir. Államv. üzletv. Szeged.

27795—1905. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A zenta állomáson megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezen-nel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1906. évi április hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1911. évi márczius hó 31-ig.

Bérlőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: 8 szobát lakásul a fővételű épület emeletén, ugyanott 1 éléskamrát, 8 pinczét, 1 főzőkonyhát a felvételű épület helyiségben, 1 padlást, 1 1 jégvermet, 1 gazdasági udvart, végül az I és II. oszt. éttermet.

Megi gyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályú váro és étterem fűtése és világításának felét a magyar királyi államvasutak viselik.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak főnt kiirt Zenta állomása, pályaudvarán levő vendéglő üzletre felirattal ellátott, lepecsételt, boktekba zárt, nemkülönbön kellő olánnyokkal felszerelt ajánlatukat 1906. évi január hó 16-án déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1906. évi január hó 16-án déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlített ugyan, de a letéteiről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a nvezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 19. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek távicitatlag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1905. évi december hóban.

Az Üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

FARSANGRA!

*Diszes báli meghívók.
. Izléses esküvői és .
eljegyzési értesítések.
Tánczrendek. Belépő
jegyek. Műsorok. Szin-
lapok óriási válasz-
tékban kaphatók az*

Aradi Nyomda Részvénytársaságnál

Aradon.

Szépségápolás

kozmetikai

2834

SZALON,

hol mindenféle szépséghibák, ráncos arczokat is, a legujabb módszer szerint sikerrel kezel

Mme Győri

Szabadság-tér 18. II. udvar.
Haszinger utca 2. I. emelet.

5856—1905. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világsí kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Prekupaš Illés végrehajtónak, Mócz Tódor végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 400 kor. tőkekövetelés és járulékaí iránt az aradi kir. törvényszék (a világsí kir. járásbírósg) területén levő s Muszka község határában fekvő, a muszkai 168. sz. tjkvben felvett A. +. 2. sor, 703/45. hrsz. szántó A. I. 8 sor, (354/b. 355/b.) hrsz. ház, udvar és kert s A. I. 9. sorsz. 923/b. hrsz. a szántóra 622 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi február hó 13 ik napján délelőtt 9 órakor Muszka község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 66 korona 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8338. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1905. évi november hó 24-én.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.

Povolni,
kir. aljbíró.

131

Kérem a czéget nem össze-tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi-ruhákat, utazó bundákat, háló-, ebédlő- és más butorokat a legmagasabb áron veszek és eladok rendkívül olcsó árak mellett Kiváccatra házhoz is megyek. Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH A.

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz., az „Arany ABC” mellett. 2771

Kérem a czéget nem össze-tévesztetni!

Hölgyek figyelmébe!

Ajánlja magát gyakorlott, **Budapesti**

arcz, kéz, (manikür) hajápoló s hajfestő.

Házhoz is megyen. 2741

Szíves pártfogást kér

Varga Jusztine

Árpád-tér 3. szám,
— I. em. (jobbra) ajtó 6. —

2746—1905. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósg 1905. V. 3178/2. számú végzése által Braun Ignácz bpesti czég jelentkezésére és több végrehajtók javára Braun S. aradi czég ellen 72 kor. 66 fill. tőke és járulékaí erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le-és felülfoglalt és 2621 kor. 30 fillérré becsült butorok és rövidárúk-

ból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Ezen árverés a Hungária hazai ernyőgyár 191 K. 45 f. és 74 K. 40 fill., Schneider D. czég 925 K. 29 fill. és az első selmeczbányai munkásing és fehérnemű gyár 103 K. követelése és jár. erejéig is megfog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínen, vagyis Aradon, Rákóczy-utca 20. sz. a. leendő eszközlésére 1906. évi január hó 22. napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igé-ronék becsáron alul is eladatni fog-nak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. czikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Arad, 1905. évi január hó 9. napján.

Györffy Arnold,
bírósgai végrehajtó.

128

8—1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Baross-parki kioszknak folyó évi január hó 1-től számított 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi január hó 22-én d. e. 10 óra-kor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1596 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékeve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke nek 1906. évi január hó 2-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Keresek

egy, a vendéglősi teen-dőkben teljesen jártas, nős, óvadékképes

egyént,

az itteni vasutépítési vállalatnál ujonnan berendezett vendéglőben. Ajánlatok:

Kádár Gyula,

Csik-Szt.-Domokos czimzendők.

Dr. Marschall Lajos

kuvini szőlőbirtokos saját termésű, feltétlenül tiszta

hegyi borait

mai naptól kezdve Aradon, Nagy-körut 11. sz. alatt (keresk. és iparkamarai székház, földszint balra)

zárt palackokban

... árusítja ...

Fehér asztali bor 1 liter	70 f.
Siller bor 1 liter	60 f.
Bakator 1 liter	90 f.
Vörös bor (1903. évi) 1 liter	1 k.
Ugyanaz 7/10 liter	70 f.
Vörös bor (1896. évi) 1 liter 1 k.	40 f.
Ugyanaz 7/10 liter	1 k.
Muskotálybor 7/10 liter	1 k. 50 f.

Az árak palack nélkül értetnek, a palackokért darabonként 10 fillér betét hagyandó. Visszahozatal esetén a betét visszaadatik.

Ugyanezen borok hordóban, kuvini pincéből, Gyorok vasuti állomásra szállítva 50 liter, vagy azonfelüli mennyiségben literenkint 20 fillérrel olcsóbban kaphatók. 134

Farsangi ujdonságok!

Leltár — előtt

egész január folyamán, leltárunk befejeztéig különböző kisélejtezett árukat rend-

kívüli olcsó árban árusítunk! 171

Rosenblüh H. és Társa.

Rendkívüli olcsó árban a következő cikkek kerülnek eladásra:

Párszáz szőnyeg-maradék, prima Tapestry	rendes forgalmi ára	2 frt,	2 frt 20 kr.
	most	1 frt 40 kr.	
Másodrendű Tapestry most		1 frt 20 kr.	
Prima Kidderminster, 90 cm. széles, ren-	des forgalmi ára	2 frt 25 kr.	
	most	1 frt 40 kr.	
Ruhaszövet maradékok az utolsó idényből félárban.			
Fehérnemű, egyes darabok, hibátlan áru, rendkívül le-			
szállított árban.			
Asztalnemű, egyes abroszok, szalvetták és rendkívüli al-			
kalom színes kávé garnitúrákban.			
Egy 6 személyes duqlaszéles ajour 6 asz-			
talkendővel		8 frt 75 kr.	
Az árendemények 25—50%-ig vannak leszámítva.			

Farsangi ujdonságok!

Báli legyezők, belépek, virágok.

Báli legyezők, belépek, virágok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AKIK

ismerettség híján

háztartásra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinszellőre,
kerészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaskolgára,
pénzbeszédőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

AKI

eladni kíván

butort,
szőveget,
bori,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

hírtokot,
házi
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

aladókért vétel vagy bérbevételei csál-
jából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbizso-
sabbban érte, ha az

"ARADI KOZLONY"

kis hirdetési

rovatait használja.

Azonnali alkalmazást nyer

helybéli részvénytársaságnál irodai
teendőkhöz jártas fiatal ember. Ke-
reskedelmi akadémia osztályvizsga,
vagy érettségivel bírók előnyben
részesülnek. Ajánlatokat „Alkal-
mazás” jellegűvel a lap kiadóhiva-
talába kérünk.

E sötétség

lesz „örökké” tartó? Irj post. res-
tant levelet „körülmenyesen”, hogy
viszonzhassam. „Nefelettsnek” nr.
99. 185

Elveszet!

a Szabadság-térről a Japán kávé-
házig terjedő uton 9/9 től 9 ig
egy kis asztragan gallér fekete
béllel. A becsületes megtaláló
illő jutalomban részesül, Rothschein
Mór fűszerkereskedésében Szabad-
ság-tér 3.

Kiadó

az Erzsébet királyné-körút 13. sz.
házban egy három szoba és hozzá-
tartozókból álló utcái lakás 1906.
február hó 1 től. Bővebbet: Bánfi
Sándor zárgondnoknál. 186

Kiadó

több évre kovaszinczon az ország-
ut mellett egy üzlethelyiség lakás-
sal együtt. Bővebbet Árgyelán Ta-
naszie urnál Kovaszincz, a kincse-
tári lakásban. 180

Egy 22 év óta fennálló

jóforgalmu vegyeskereskedés más
vállalat miatt sürgősen átadó. Czim
a kiadóhivatalban. 74

Eladó

Ó-Paulison egy 1840 quadrát mé-
teres szálló 2800 drb. beültetett
szállótövel 2000 keronáért. Bőveb-
bet Schmidt Benedek Ó Paulis
318. szám. 127

Elveszett

egy hosszuszörű orosz agár, fahér-
sárga foltokkal. Cizta szám 25.
Becsületes megtaláló jutalomban
részesül Batthyány-utca 16. szám
alatt. 132

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős
papirból egész vászon kötésben bőr
sarokkal 500 oldal tartalommal
24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fia.
Könyv és papirkereskedés. 285

Héhs Victor

törvényszéki leg bejegyzett és az
egész országban bevezetett hitel-
tudosító irodája Aradon, Tö-
köly tér 6. sz., Frik-ház. Alapít-
tatott 1898. 2801

Üzletvezetőt

keresek vaskereskedésem önálló
vezetésére azonnali belépésre. Czim
a kiadóhivatalban. 111

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

3 csinosan butorozott

szoba külön-külön bejárattal Zoi-
tán utca 2 ik szám alatt azonnali
kiadó. 119

Nagymennyiségű plépánt

eladó az Aradi Nyomda Részvény-
társaságnál.

Üzleti könyvek

és irodai cikkek elsőrendű minő-
ségben igen olcsó árakon kapha-
tók Kerpel Izsó könyv- és papirke-
reskedésében, Aradon. 2569

Minden

Órajavítás

80 krajczár

Óra és ékszer

nagy raktár 137

Schwimmer Albert

vezetése alatt Aradon.

Szabadság-tér 5-6. szám alatt.

(Pózl kávéház mellett.)

Zálogcédulák

és aranyemlékek megvételnek.

675-1906.

Hirdetmény.

A gazdasági munkás és cseléd-
segélypénztári hozzájárulási díj ki-
vetési lajstrom az 1900. évi XVI.
t.c. végrehajtása tárgyában kelt
m. kir. földművelésügyi miniszteri
11000-1904 sz. rendelet 7. § a
értelmében azon czéliből tételik fo-
lyó 1906. évi január hó 15 én
kezdődő 8 napl közszemlére az
adóügyi osztály 1 sz helyiségében,
hogy azt ez idő alatt mindenki
betekintethven a kivétel ellent
esetleges kifogásait 15 nap alatt a
polgármesteri hivatalba beadandó
fellegbezésben megtéhesse.

Arad, 1906. évi január hó 18

A városi tanács.

Jegygyűrűk!

és mindenemű ékszerek 14
karatos anyából és finom
ezüsből, ugyszintán arany,
ezüst, orosz tulazüst és min-
denemű fém és inga, faj,
ébredő órák rendkívül nagy
választékban, a csó árak mellett
kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,

régli színház épület. 934

M. kir. szabadalmazott

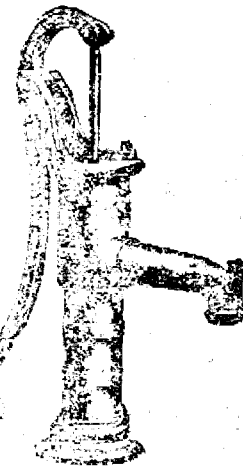
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyár-
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utols-
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztálanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a sziv-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
seért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közse-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatalánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
seért 8 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
tűl gummirozott kender-csövek a
legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és

jobbak, mint

bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő

és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Egy borprés eladó.

Saját készítésű

nap és esőernyők,

díszernyők, kerti ernyők, mérnök-
ernyők és szörmeárak óriási vá-
lasztékban.

Ernyő javítások és áthuzatok

2 óra alatt elkészülnek

Elvállalok továbbá díszernyők ujjá-
alakítását is. 2704

Nassan R.

Arad, Szabadság tér 19. Rosenblüh
H és Társa cég mellett

Tégla,
Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenca téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206-255

Gyári " 515.

Rendelések felvételnek Karolina u.
7. sz. irodámban, vagy Rákóczy u.
23. sz. lakásomban. A téglát vám
és fuvarmentesen saját igáimmal
házhöz szállítom. — A gyárba sa-
ját uj műutam vezet. 84

574-1905. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t. cz. 102. §-a érte-
lmeben ezennel közhírré teszi, hogy
az aradi kir. járásbírósnak 1901.
évi Sp 1081/5. számú végzése kö-
vetkeztében Trutla Péter ügyvéd
által képviselt Aradi g. k. r. egy-
ház javára, Pap Melenczius ellen
100 korona s járuléka erejéig 1905.
évi márczius hó 13 án fogantosi-
tott kielégítési végrehajtás után
felül és lefogalt és 1094 koro-
nára becsült következő ingóságok,
u. m.: szobaherend-zési tárgyak,
hordók, szarvasmarhák, ágyemű
nyilvános árverésen eladatnak.

Meiy árverésnek a boro-jenői
kir. járásbírósa, 1902. évi V. 78/9.
számú végzése folytán 100 koro-
na tőkekövetelés, ennek 1899. évi
január hó 1 napjától járó 5% ka-
matal és eddig összesen 98 kor.
68 fillérben bíróság már megál-
lapított költségek erejéig Drauzon
adós lakásán leendő eszüközlesere
1906 évi január hó 20 ik napjának
delelőtti 1/2 órája határidőül
kiüzetik és ahhoz a venni szándéko-
zók ezennel oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg, hogy az érintett ingosá-
gok az 1881. évi LX. törvény-
cz. 107. és 108. §-ai értelmében
kiszpénzfizetés mellett, a legtöbbet
ígérőnek, szükség esetén becsáron
alatt is, el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és felül-
fogaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árve-
rés az 1881. évi LX. t. cz. 120.
§-a értelmében ezek javára is elren-
deltetik. A befolyandó vételár pe-
dig bírói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Borosjenő, 1905. évi de-
cember hó 31. napján.

Nagy,

kir. bír. végrehajtó.

128